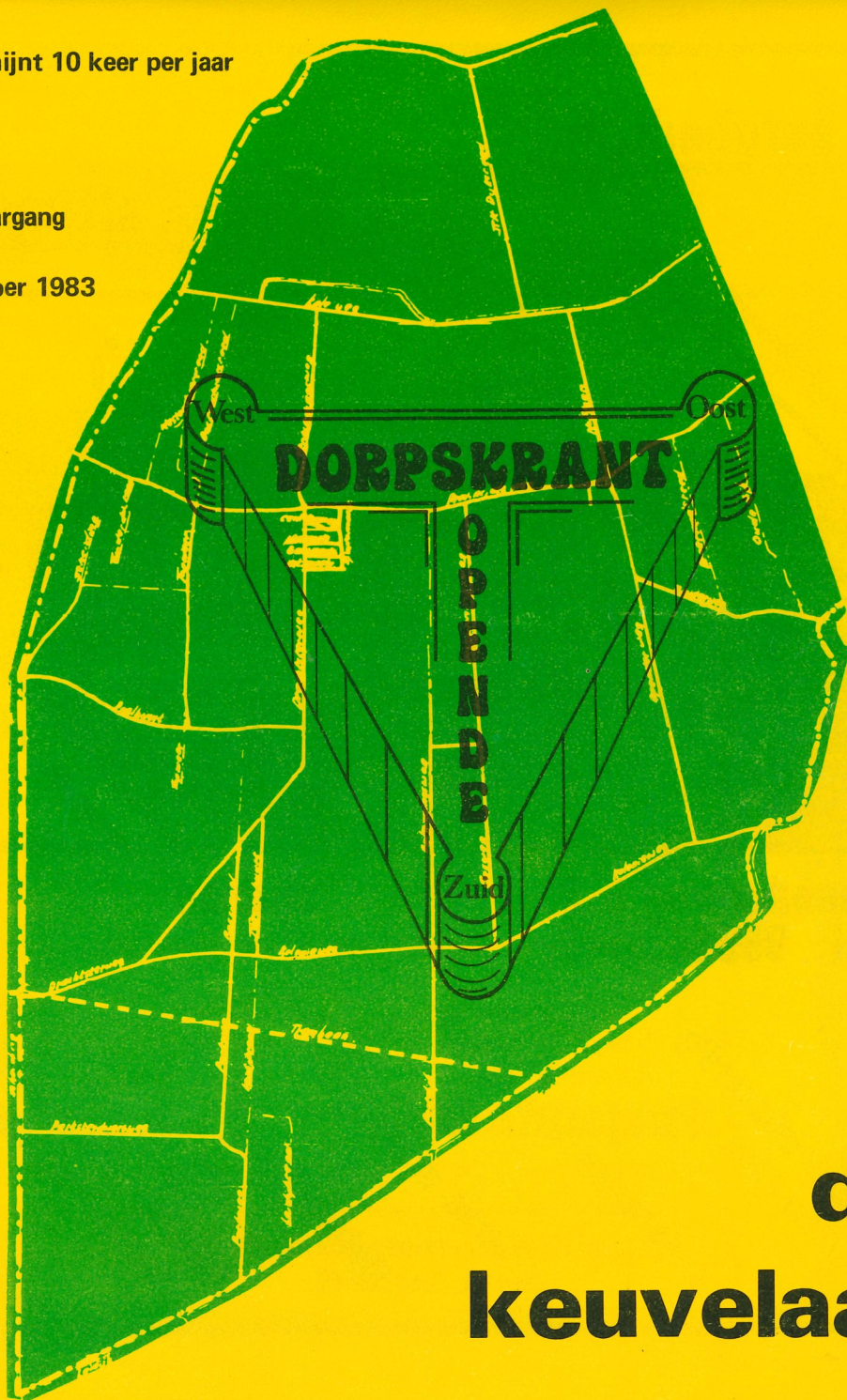

verschijnt 10 keer per jaar

8e jaargang

nr. 2

oktober 1983

de
keuveelaar

autobedrijf **HA** v.d. hoek en alting

**openderweg 6~8.
tel. 05946~9142.**

opende

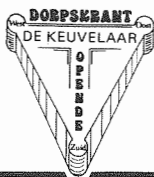
**gespecialiseerd
in mercedes**

onderdelen: alle merken

diverse occasions

motorrevisie

**banden, accu's, uitlaten
speciale prijzen**

UITGAVE: VERENIGING PLAATSELIJK BELANG TE OPENDE

Eindredactie: Poul Delhaas, Hetsmastraat 9, 9865 BL Opende.
tel. 05946-9850.

Van de Redactie

Dat de weken voorbij vliegen, merken we ook als de volgende Keuvelaar weer moet verschijnen.

In dit nummer zult u een **grote verscheidenheid** aan artikelen aantreffen over een evenzo

grote verscheidenheid aan onderwerpen.

Het maakt dit nummer naar mijn mening aantrekkelijk en ik hoop dat u met evenveel plezier dit nummer zult lezen als de redactie het heeft samengesteld.

Wij zijn intussen al weer met nummer 3 bezig.

PDs.

Vereniging Plaatselijk Belang

Bestuursvergadering

Volgende vergadering op dinsdag 22 november.

Dorpsvernieuingscommissie

Mevr. J. Kompaan-van der Heide heeft zich wegens drukke werkzaamheden teruggetrokken als lid.

Culturele Raad

Tweede Muziekavond in De Leegens te Doezum op zaterdag 5 november.

992 populieren langs de Scheiding worden gekapt

Hoewel het nog niet precies bekend is, wanneer met het karwei wordt begonnen, vast staat, dat alle 992 populieren langs De Scheiding zullen worden gerooid. Een gigantisch karwei dat 2,5 tot 3 maanden in beslag zal nemen en De Scheiding een geheel ander aanzicht zal geven.

De populieren werden als produktiebomen ongeveer 30 jaar geleden geplant en hebben nu hun tijd gehad.

"Ze zijn kaprijp" aldus de heer W. de Vries van de afdeling Plantsoenendienst van de gemeente Grootegast.

Volgens hem kenmerken de bomen zich door

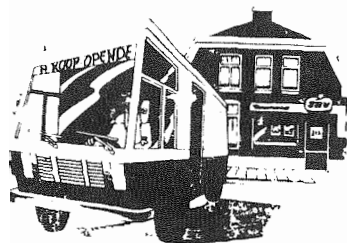

De Scheiding zoals we die nu nog kennen. Straks behoren deze bomen tot het verleden, hun doodvonnis is reeds geveld.

een slechte groei. "Ze staan op zandgrond en zoals iedereen weet, heeft zand niet veel voedingswaarde. Dat is dan ook aan de bomen te zien. In de top is veel taksterfte."

Op de vraag of er weer nieuwe bomen geplant zullen worden, antwoordt de heer De Vries ontkennend. "Een rij populieren zoals langs

UW SRV MELKMAN H.KOOP VOOR:

- ★ MELK EN MELKPRODUKTEN
- ★ DAGELIJKSE LEVENSMIDDELEN
- ★ VEILINGVERSE GROENTE EN FRUIT
- ★ BROOD EN BANKET VAN DE WARME BAKKER

SERVICE VAN DEUR TOT DEUR

Bij IJtsma's meubelhandel vindt u een grote collectie

EIKEN MEUBELS

Een grote keuze in

OVERGORDIJNSTOFFEN en VITRAGES

BEDDEN, DEKENS, DEKBEDDEN,

OVERTREKKEN, TAFELKLEDEN, enz. enz.

P.S. Wij ruilen uw oude meubels in.

IJTSMA's Meubelhandel
Prov.weg 56-58 - Opende
Telefoon 05946 - 9218

De Scheiding is landschappelijk gezien kunstmatig" aldus De Vries. "Tijdens het kappen zal de onderbeplanting zoveel mogelijk worden ontzien, want dat moet straks de definitieve beplanting worden."

De heer De Vries denkt, dat de onderbeplanting zich straks veel leuker zal ontwikkelen omdat ze nu onder de drup van de populieren staan.

Deels om financiële redenen, maar vooral ook omdat de wortels zich in de loop der jaren met de nutsleidingen hebben verstrengeld, zullen de bomen met het maaiveld worden gekapt.

Gedurende de werkzaamheden zal De Scheiding voor alle verkeer worden afgesloten.

Dan wordt eens te meer duidelijk welke belangrijke functie De Scheiding heeft als aan-

en afvoerweg van de A-7.

Diverse instanties uit twee provincies en vijf gemeenten buigen zich al geruime tijd over de plannen die o.a. een groots opgezette weg-omleiding noodzakelijk maken.

Omdat de plannen voor riolering en een eventueel fietspad langs de Provincialeweg Kornhorn-Opende eveneens in een vergevorderd stadium verkeren, dienen de instanties tevens rekening te houden met een mogelijk samengaan van de werkzaamheden die Opende gedurende lange tijd op z'n kop zal zetten.

Volgens een woordvoerder van de gemeentepolitie in Drachten zal het één toch op het ander moeten wachten.

We houden u op de hoogte.

PDs.

Uit de Raad geklapt

De raad der gemeente Grootegast moest zich in haar vergadering van 4 oktober j.l. ondermeer buigen over het onderwerp "reinigingsdienst".

Ook onze gemeente ontkomt niet aan bezuinigingen en binnen het gemeentehuis komt dan ook regelmatig de vraag naar voren op welke wijze bezuinigd kan worden.

Dat ook de post "reinigingsdienst" ter sprake kwam is op zich niet zo verwonderlijk, want deze dienstverlening kost de gemeente ieder jaar weer handen vol geld. De directeuren van de diensten gemeentewerken van Leek, Marum en Grootegast hebben zich over dit vraagstuk gebogen en uit een door hen opgemaakt rapport blijkt, dat uitbesteding van enkele diensten voordelen zou opleveren.

De gemeenteraad stemde dan ook in met het voorstel van B. en W. om het onderdeel "straatvegen en kolkenzuigen" uit de gemeenschappelijke dienst te halen. Iedere gemeente is dan vrij in de manier waarop men in 't vervolg deze werkzaamheden wil uitvoeren.

De raad van Grootegast heeft nog geen besluit genomen hoe dit binnen onze gemeente in de toekomst zal gebeuren: door een particulier bedrijf of zelf ter hand nemen door de oude veegauto en de kolkenzuiger van de gemeenschappelijke dienst over te nemen.

Het ophalen van ons huisvuil blijft wel door de

Burgemeester J. Verbree: "Denk ook eens aan die man die achter de vuilnisauto loopt...."

gemeenschappelijke dienst worden gedaan.

Toch kan ook hierop nog bezuinigd worden. Men denkt dit te bereiken door een betere rijroute op te stellen waardoor de derde wagen niet meer ingezet hoeft te worden.

Ook zal strenger de hand worden gehouden aan het naleven van de richtlijnen die gelden voor het aanbieden van huisvuil en waarmee, mede dankzij de grotere service van het perso-

**Gedrukt in zwart, geel, groen of grijs
wie MARWO kiest voor druk is wijs
want MARWO DRUKT en drukt uw prijs!**

Folders—Clubbladen—Nota's, in enkel- of meervoud
Stickers—Raambiljetten—Enveloppen—Briefpapier—Loten
Programma's—Kwitanties—Prijskaarten—Plakadressen
Uitnodigingskaarten—Prijscouranten—Waardezegels
Couranten voor b.v. St. Nikolaasaktie's of feestweken
Naamkaartjes—Adreskaarten—Etiketten
T-Shirts—Aanwijsborden—Magneetplaten (autoreklame)
Naamplaten—Trainingsjacks, ook in flockdruk—Geboortekaartjes
Verlovings- en trouwkaarten—Dankbetuigingskaarten

drukkerij marwo

opende - bossingel 10 - tel. 05946-9132

AUTOSLOPERIJ

In- en verkoop schadewagens

JOH. V.D. HEIDE

Leidijksreed 2, 9865 VS Opende

Tel. 05946 - 9724

tevens te koop gevraagd

rij - en sloopauto's

WAAR IK GA
OF WAAR IK STA
IK KOM ALS HEER
GEKLEED DOOR ERINGA

= ERINGA =

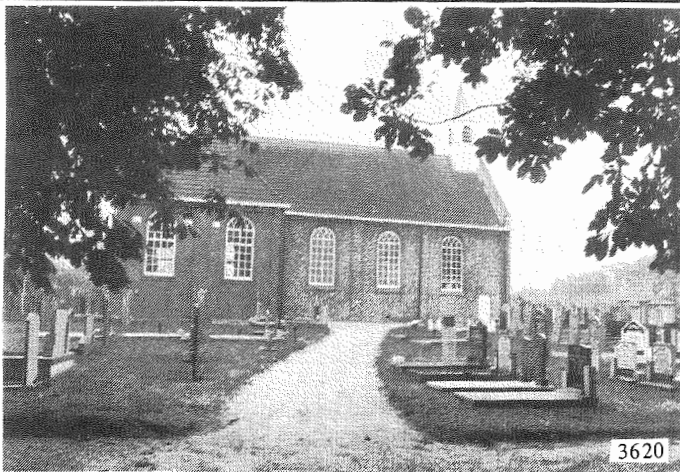
Herenmodes en Maatkledingbedrijf
Opende - Oost, tel. 05946 - 9090
Provincialeweg 196

neel, nogal eens de hand wordt gelicht. Burgemeester Verbree deed dan ook een beroep op de bevolking om meer gebruik te maken van de mogelijkheid om **z&lf** het groot en grof vuil te storten. Men kan daarvoor dagelijks **gratis** op de stort-

plaats terecht, zelfs op de zaterdagmorgen. "Dat is een hele service, dat is nogal wat!" aldus de heer Verbree. "Denk ook eens aan die man, die achter de vuilnisauto loopt en kieper het groot vuil eens in de aanhangwagen en breng het zelf naar de stortplaats." PDs.

Hervormde kerk in Opende wordt gerestaureerd

Op 14 juli j.l. zette de kerkelijke gemeente van de Nederlands Hervormde Kerk in Opende het licht op groen voor de restauratie van de uit 1746 daterende kerk. Onder toezicht van de Stichting Buwezo uit Tolbert zijn enkele vrijwilligers eind augustus met deze gigantische klus begonnen. Om de fundering die opnieuw werd aangemetseld, vertind en behandeld tegen vocht, alsmede de muren te vrijwaren tegen het binnendringen van regenwater, werd rondom de kerk riolering aangelegd, zodat het hemelwater op een behoorlijke afstand van de kerk in de grond komt. De kerkbanken en de lambrizing in de kerk

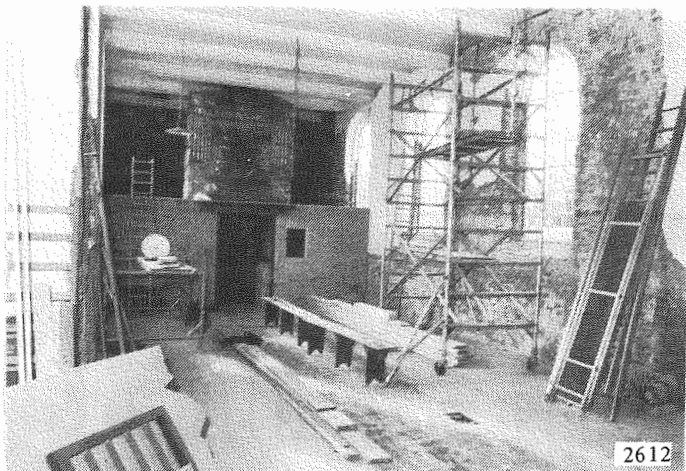

De Hervormde kerk in Opende

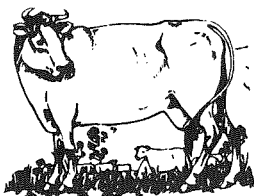
zijn inmiddels gesloopt en zullen later worden vervangen door nieuwe.

Bij het afbikken van de eeuwenoude muren werden met name aan de zuidzijde grote scheuren zichtbaar.

De kerkeraadskamer zal ten koste van 1 à 2 rijen banken in de kerk, worden vergroot, er komt een toilet, een bergruimte, een nieuwe meterkast en de klokkestoel wordt vernieuwd. Zodra de vrijwilligers met hun werk klaar zijn, zal de Stichting Buwezo het karwei afmaken. Begin 1984 hoopt men de kerk weer in gebruik te kunnen nemen, tot zolang zullen de kerkdiensten in het gebouw Eben Haëzer worden gehouden. De kosten van deze restauratie worden voorzichtig geraamd op 85.000,-. Dit bedrag zal met subsidies, maar vooral ook met acties bijeen gebracht moeten worden. Nu is men binnen de Hervormde Gemeente goed in het organiseren van diverse acties. U

Het pijorgel, verpakt in plastic en beschermd tegen stof etc. herinnert nog aan het interieur van een kerk.

SLAGERIJ HELMUS

Prov. weg 54,
Kornhorn.
Tel. 05946-9917.

- * ELKE DAG VERS VLEES AANBIEDINGEN
- * VEEL ZELFGEMAAKTE PRODUKTEN o.a.
droge worst - vlugklaar artikelen - erwtensoep - nasi - bami -
leverworst - rookworst etc.
- * HET ADRES VOOR HUISLACHTING OF DIEPVRIESVULLING
- * OP UW VERZOEK BEZORGEN WIJ UW BESTELLING
- * HET ADRES VOOR UW GOURMET OF FONDUE PARTY
- * HET ADRES VOOR boerenkarnemelk - boerenkaas -
boerenkwark - boerenboter - muesli

ELKE	ELKE	ELKE	ELKE
Maaandagmorgen VERSE WORST	Dinsdagmorgen GEPANEERDE SCHNITZEL	Woensdag GEMENGD GEHAKT	Donderdag Bij aankoop van een eigen ge- maakte gelderse rookworst 500 gram VATVERSE ZUURKOOL
per kg 8,90	100 gram 99	per kg 7,90	49

herinnert zich vast nog wel de oliebollenactie rond de jaarwisseling die dit jaar een vervolg zal krijgen.

Op dit moment loopt een ansichtkaartenactie waarover we in de Keuvelaar nr. 9 uitvoerig hebben geschreven.

Zaterdag 8 oktober j.l. werd een grote rommelmarkt georganiseerd waarover u elders in dit nummer een verslag kunt aantreffen.

"We hebben de opdracht te zorgen, dat deze eeuwenoude kerk in goede staat wordt gebracht, zodat het nageslacht ons niet kan verwijten, dat we nalatig zijn geweest."

Als u dezelfde mening bent toegedaan en het werk wilt steunen met een gift, dan is uw bijdrage van harte welkom op **giro nr. 866508 of bankrekening 3237.34.138** bij de Rabobank t.n.v. de Ned. Hervormde Kerk Opende met vermelding "gift kerkrestauratie".

Uw bijdrage wordt zeer op prijs gesteld.

PDs.

Bij het afbikken van de eeuwenoude muren kwamen met name aan de zuidzijde grote scheuren zichtbaar.

Politiebureau Opende laatste tijd slecht bezet

"Vervelend, maar we kunnen er niets aan doen," zegt wachtmeester Roelof Hylkema.

De politiepost aan de Drachtsterweg in Opende is de laatste tijd matig tot slecht bezet geweest.

"Dat heeft zijn oorzaken. Opperwachtmeester Muilwijk moest cursussen volgen en wachtmeester Alkema werd op Schiphol gedetacheerd," vertelt Hylkema die in zijn eentje het bureau dan ook heeft moeten runnen. "De bezetting is wat aan de krappe kant, maar er is goede hoop dat er in de nabije toekomst een vierde man of vrouw Opende komt versterken."

Eind oktober begin november komen Muilwijk en Alkema weer terug zodat het bureau dan weer regelmatig bezet zal zijn.

Wachtmeester Hylkema vertelde verder, dat de oude, onopvallende, dienstauto onlangs werd vervangen door een opvallende wagen (zie foto). "Weliswaar geen nieuwe, maar wel een betere die hopelijk nog enige tijd in Opende dienst zal doen."

PDs.

De "nieuwe" aanwinst van de Rijkspolitie in Opende.

Fans en collega's huldigen Folkert Bakker

Huize Bakker aan de Provincialeweg in Opende was zaterdagavond 8 oktober j.l. bijna te klein. Op grootse wijze werd Folkert Bakker door zijn fans, sponsors, collega's, familie en natuurlijk zijn verloofde Aafke gehuldigd.

Omdat uw verslaggever in de sport die Folkert bedrijft, het grasbaanracen, niet thuis is, werd de in Surhuisterveen wonende Jacob Hielema gevraagd over de prestaties van de Nederlandse kampioen een artikel te schrijven.

Hielema kent Folkert en heeft zijn prestaties van dichtbij gevolgd. Zijn verhaal zult u, met dank aan de schrijver, elders in dit nummer aantreffen.

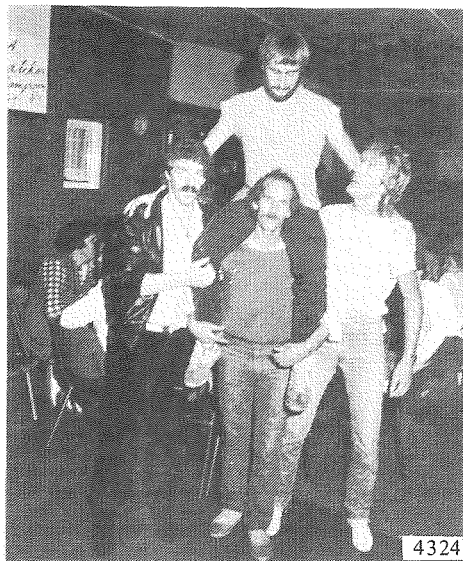
De huldiging van Folkert Bakker zou die zaterdagmiddag in Grootegast beginnen, maar Pluvius stak er een stokje voor.

De fietsen van de muziekvereniging "Crescendo" waren bij De Klap reeds van de vrachtauto geladen, maar een fikse en langdurige regenbui zorgde er voor dat de triomfantelijke eretocht door de gemeente geen doorgang kon vinden. "Jammer," verzuchtte een trouwe supporter, "want we wilden ook nog even bij burgemeester Verbree langs."

Het zit de aanhang van Folkert Bakker niet lekker, dat het gemeentebestuur doet alsof het de gewoonste zaak van de wereld is, dat een van haar inwoners een Nederlands kampioenschap heeft behaald.

"Kampioen van Nederland worden betekent, dat je van die 13 à 14 miljoen inwoners de beste bent," aldus één van de sponsors van Folkert, Siemen Terpstra uit Opende. "Ik kan mij niet voorstellen dat een gemeentebestuur van een gemeente waarin zo'n kampioen woont, dat heel normaal vindt. Folkert zorgde er in zijn eentje toch maar even voor, dat de naam Opende in het land meer bekendheid kreeg." Nee, het zit niet lekker. Ook de Vereniging Plaatselijk Belang Opende heeft nog niets van zich laten horen.

De fractievoorzitter van het CDA, de heer F. Broersma, merkte in de raadsvergadering van 30 juni j.l. op, dat twee teams van een volleybalvereniging uit Doezum een Nederlands kampioenschap hadden binnengehaald en dat een muziekvereniging uit Grootegast op een

Folkert Bakker werd tijdens de huldiging door zijn mede-coureurs op de schouders genomen.
v.l.n.r.: Hielke de Graaf, Sjoerd en Hylke Dijkema.

concouers hoge ogen had gegooid.

De heer Broersma was van mening, dat het gemeentebestuur zo iets niet in stilte voorbij mocht laten gaan.

De voorzitter van de gemeenteraad, burgemeester J. Verbree, antwoordde dat mondelinge gelukwensen waren overgebracht, maar dat het college niet aanwezig kon zijn op de receptie.

"Dit soort dingen kun je van te voren niet plannen," aldus de heer Verbree. Hij raadde de gemeenteraad af om als raad een felicitatie te sturen omdat verenigingen die ook iets presteren en de krant niet halen, vergeten zouden kunnen worden.

"Er zou dan een systeem moeten worden uitgedacht, waarbij geen vereniging wordt vergeten bij het behalen van een succes."

PDs.

Commentaar bij de huldiging van Folkert Bakker:

Wanneer je ervan uitgaat, dat iedere prestatie door een gemeentebestuur gehonoreerd moet worden, heeft burgemeester Verbree gelijk als hij stelt, dat verenigingen die iets presteren en de krant niet halen, gemakkelijk vergeten zouden kunnen worden.

Maar ik denk, dat dat ook wel iets teveel van het goede zou zijn en ook niet van een gemeentebestuur kan worden verwacht. Maar er zijn natuurlijk situaties waar dat wel van een gemeentebestuur wordt verwacht.

Het behalen van een Nederlands kampioenschap in teamverband of individueel, is een dermate grote prestatie, dat een gemeentebestuur er niet omheen kan om hier de nodige aandacht aan te schenken. Maar ook de prestaties van bijvoorbeeld twee muziekverenigingen uit onze gemeente, die onlangs op het Wereldtopshowconcours in Kerkrade op een bijzondere wijze in het voetlicht traden of die

invalide sportvrouw uit Doezum die kortgeleden in Engeland enkele gouden medailles wist te behalen, zijn naar mijn mening prestaties die een erkenning van het gemeentebestuur verdienen. Immers, zij hebben door hun prestaties de naam van hun dorp en gemeente hoog gehouden.

Het moet toch mogelijk zijn dat er maatstaven komen die een huldiging mogelijk maken, bijvoorbeeld in samenwerking en overleg met de gemeentelijke Sportraad, maar ook met de Vereniging van Plaatselijk Belang c.q. Dorpsbelangen.

Als vertegenwoordigers van de inwoners van onze gemeente moet je toch trots zijn op belangrijke prestaties van je mede-inwoners?

Nou, toon dat dan ook en laat het niet alleen over aan een handjevol trouwe aanhangers!

PDs.

Het weeroverzicht

VAN DE MAAND SEPTEMBER 1983

Deze maand begon met een vrij hoge temperatuur en het leek er op of zou deze maand het voetspoor zou volgen van zijn voorganger.

Maar daar kwam spoedig een einde aan, want het begon in de eerste week na een lange tijd weer te regenen.

De wind haalde ook steeds meer aan en op zaterdag de 3e stormde het behoorlijk.

Tijdens één van die windrukken van die dag, sneuvelde er een $\pm$ honderdjarige eikenboom aan de Provincialeweg, waardoor deze weg bijna een uur gestremd was.

Wat mij opviel was het wortelstel van deze boom, er bleken totaal geen armdikke wortels aan te zitten. Mede hierdoor, de droogte en de harde zuidenwind werd deze boom geveld.

Ook een treurwilg er tegenover werd verbrijzeld onder het geweld van de eikenboom.

Verder sneuvelden er veel takken van de populieren aan de Scheiding.

De tweede en derde week bleken twee natte weken te worden met op de 20e al een totale neerslag van 78 mm. terwijl er normaal in de

hele maand maar ongeveer 50 mm. valt.

Voor de rest was het een vrij normale maand met een gemiddelde normale maximum en minimum temperatuur.

Tussen haakjes, vorig jaar september hadden wij op de 23e al de eerste nachtvorst.

Tenslotte nog een weerrijmpje voor de maand oktober:

Brengt oktober vorst en sneeuw,
men hoort des winters klaaggeschreeuw.

Hier zijn nog de totalen van deze maand:

Gemiddelde max. temp.: +18,2 gr.

Gemiddelde min. temp.: +10,9 gr.

Totale neerslag: 112,1 mm.

Hoogste max. temp.: +24 gr. (1-9-'83).

Laagste min. temp.: +5 gr. (8-9-'83).

Hoogste etmaalsom van de neerslag: 16,6 mm. (14-9-'83).

Laagste min. temp. 10 cm. boven de grond: +2 gr.

Voor bijzonderheden kunt u mij bellen, tel. 05946-9853. In november hoort u weer van mij.

Fred Janac.

Elders in dit blad foto's van de omgewaaide boom.

Terpstra.
HOUTBOUW_ OPENDE_ GRON.
TEL. 05946_9192_ 9471.

Van Kammen's

TIMMER- EN AANNEMERSBEDRIJF
OPENDE (Gr.) - Telefoon 9054

Al Uw
REPARATIE
ONDERHOUD
en
NIEUWBOUW

Tevens handel in
Bouwmaterialen en
IJzerwaren

miedema

OOK UW

autorijsschool

OPENDERWEG 30 - OPENDE
telefoon 05946-9414

Bij geen gehoor: tel. 05944-3011

dorpsvernieuwing opende

Graag maakt de Dorpsvernieuwingscommissie Opende van de gelegenheid gebruik om u in deze huis-aan-huis Keuvelaar eens uitvoeriger te informeren over de stand van zaken in de dorpsvernieuwingsprocedure.

In samenwerking met vele dorpsbewoners en het gemeentebestuur probeert de Dorpsvernieuwingscommissie de leefbaarheid van Opende te verbeteren. De eerste resultaten daarvan worden langzamerhand zichtbaar.

Op dit moment zijn er echter nog verschillende knelpunten die om een oplossing vragen. Een probleem daarbij is vooral, dat deze knelpunten nauw met elkaar samenhangen. Het is daarom niet eenvoudig de oplossing ervan te realiseren. Wij denken daarbij aan twee groepen van knelpunten:

1. Knelpunten die samenhangen met de Provincialeweg: riolering, fietspaden, woonomgeving;
2. Knelpunten die samenhangen met de accommodaties: gymzaal, sociale en culturele zaken, gezondheidszorg, opbaarruimte.

De commissie is er echter van overtuigd, dat in het komend jaar duidelijk zal worden, hoe deze knelpunten kunnen worden opgelost. In deze Keuvelaar wordt u hierover verder geïnformeerd.

Naast de verschillende knelpunten zijn er nog diverse andere zaken, die de aandacht van de commissie hebben. Zo wordt geprobeerd in overleg met enkele buurtverenigingen te bekijken, welke mogelijkheden er zijn om het openbaar vervoer en een aantal verkeerssituaties in met name Opende-Zuid te verbeteren.

Met het bestuur van de Vereniging Streekbelang De Scheiding e.o. is afgesproken, hoe in het vervolg zal worden samengewerkt. Zo zullen Streekbelang, Plaatselijk Belang en Dorpsvernieuwingscommissie elkaar ondersteunen bij het aan de orde stellen van de Problema-

tiel van Opende.

De Dorpsvernieuwingscommissie hoopt, dat u zich door deze Keuvelaar redelijk geïnformeerd weet over de dorpsvernieuwing. Nadere informatie kunt u altijd inwinnen bij de leden van de commissie (zie de ledenlijst) of bij de opbouwwerker, D. ten Brink (05940-5432).

Leden van de kleine commissie:

dhr. H. v. Schepen - Kaleweg 21a - 9320
(voorzitter)

dhr. J.M. v.d. Harst - Drachtsterwg 5 - 9153
(secretaris)

dhr. P.H.G. Claessen - Drachtsterwg 36 - 9268

mw. N. v.d. Kooij - Prov. weg 165 - 9187

mw. E. Wassenaar - Alkemastr. 4 - 9560

dhr. D. ten Brink - p/a Postbus 20, 9822 ZG
Niekerk - 05940-5432 (opbouwwerker)

Overige leden Dorpsvernieuwingscommissie:

mw. A. van Beelen - Poelbuurt 13 - 9677

dhr. T. de Boer - Prov. weg 26 - 9375

dhr. A. Booij - Prov. weg 94 - 9038

dhr. J.W. v. Braak - Prov. weg 185 - 9582

dhr. H. Braam - Prov. weg 115 - 9149

dhr. G. Bruinsma - Westerdw. reed 7 - 9424

mw. C.A. Eilander - Sjallemastr. 37 - 9561

dhr. A. Gjaltema - Bensmastr. 24 - 9908

dhr. H. de Jong - Centrumweg 26 - 9370

dhr. J. v. Kammen - Drachtsterwg 4 - 9054

dhr. J. Mellema - Drachtsterwg 51 - 9445

dhr. J. Miedema - Openderwg 32 - 9189

dhr. J.H. de Nas - Drachtsterwg 32 - 9137

dhr. D. Renkema - Kaleweg 20 - 9934

dhr. J.J. Roelfsing - Parkweg 2

dhr. A. v.d. Scheer - Prov. weg 189 - 9462

mej. J. Scholte - De Hoge Kamp 7 - 8010

dhr. R. Swieringa - Bosweg 2 - 9409

dhr. O. Visser - Julianabuurt 6 - 9178

dhr. J. Wassenaar - Scheiding 4 - 9690

dhr. J. v.d. Woude - Sjallemastr. 11 - 9546

mw. A. Wassenaar - Scheiding 3 - 9378

(vervangster)

dhr. W. van Beelen - Poelbuurt 13 - 9677

(vervanger)

De Dorpsvernieuwingscommissie Opende.

Aan de inwoners van Opende

Plaatselijk Belang Opende wil graag gebruik maken van de mogelijkheid, die het huis aan huis bezorgen van dit nummer biedt, om u nog eens te wijzen op deze vereniging.

Velen van u zijn lid, bij elkaar 690 mensen. Toch is het wenselijk dat er MEER mensen lid worden. Waarom?

Omdat het nodig is dat de inwoners van Opende de gelegenheid hebben de zaken van hun dorp met elkaar te bespreken en hun wensen en verlangens daaromtrent naar voren te kunnen brengen.

Er moet dus een bestuur zijn, dat zich wil inspannen om voor die talrijke problemen en probleempjes een oplossing te zoeken. Daarvoor zal dat bestuur vaak bij het gemeentebestuur moeten aankloppen.

Ook in het dorp zelf zal het bestuur met allerlei verenigingen enz. moeten overleggen.

Het is duidelijk dat zo'n bestuur dan sterker staat als het zich gedragen weet door de inwoners. Aan de kant blijven staan en denken en zeg-

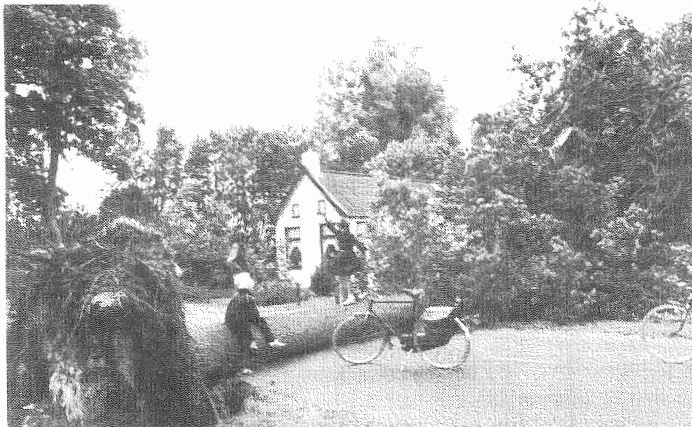
gen dat hier in Opende toch niets kan, is een onvruchtbare houding. Er kan wel degelijk wat bereikt worden.

Het meeleven met wat er in het dorp aan de orde is, is niet alleen heilzaam voor het dorp, maar ook van belang voor de mens zelf.

Dan groeit er een gevoel van saamhorigheid, dat bijdraagt aan het besef dat men niet alleen in een mooie streek woont, maar ook in een dorp, waar men samen leeft.

In het dorp is nu de dorpsvernieuwing aan de gang. De bestuursleden zijn lid van de Dorpsvernieuwingcommissie. Die commissie heeft al heel wat werk verzet en doet dat nog.

Maar er moet ook gezorgd worden dat wat er verworven wordt, **bewaard** en **onderhouden**

De op 3 september omgewaaide eikenboom aan de Provincialeweg bood de jeugd een uurtje spelen zonder dat er gevaar optrad van het doorgaande verkeer.

wordt. Daarvoor is de medewerking van alle inwoners nodig. En als lid van de Vereniging Plaatselijk Belang Opende kunt u mede een bestuur kiezen, dat bereid is voor het dorp op te komen.

Denkt u daar eens over na en wacht u niet tot iemand u eens vraagt lid te worden.

Maar meldt u uzelf aan als lid. Het eenvoudigste is dit, mondeling of schriftelijk, te doen bij de secretaris, J.M. van der Harst, Drachtsterweg 5, 9865 AS Opende, tel. 9153.

De contributie bedraagt f 7,50 in het jaar, voor echtparen en enkelingen. Volgend jaar wordt deze geïnd.

Het Bestuur.

dorpsvernieuwing opende

WOONOMGEVING OPENDE-WEST

Eén van de meest duidelijke resultaten van de dorpsvernieuwingsprocedure tot nu toe is de uitvoering van het woonomgevingsplan voor Opende-West. Hoe de bewoners de aanpassingen in hun straten nu ervaren, wordt in een ander artikel in deze Keuvelaar behandeld. Met de uitvoering van het plan zijn aanzienlijke verbeteringen tot stand gekomen: parkeergelegenheid, vermindering snelheid auto's e.d., verkeersafwikkeling. Het is de commissie bekend, dat hier en daar nog wel enkele problemen bestaan. De commissie zal binnenkort bekijken, wat daaraan nog kan worden gedaan. In ieder geval vraagt de nieuwe situatie in de buurt wel enige aanpassing van de weggebruikers. Zeker op die plaatsen waar het trottoir is verlaagd, zullen automobilisten hun snelheid moeten matigen i.v.m. de veiligheid van de kinderen en de overige voetgangers. Ook zullen de nieuwe parkeergelegenheden zo goed mogelijk

moeten worden gebruikt. Het gewijzigde straatbeeld maakt het noodzakelijk, dat de automobilisten zich houden aan het eenrichtingsverkeer.

Kortom, er zijn nog wel enkele problemen, die om een oplossing vragen. Maar minstens zo belangrijk is ook, dat op de goede manier gebruik wordt gemaakt van de nieuwe situatie.

Het woonomgevingsplan is nog niet klaar. Er wordt nog met de gemeente overlegd over de beplanting. Ook zullen er nog speelvoorzieningen worden aangebracht. Een aantal buurtbewoners heeft de Werkgroep Speelvoorzieningen gevormd. Deze werkgroep zal verschillende speeltuigen maken. Het plan is, dat er het een en ander wordt gedaan in de Centrumweg, de Sjallemastraat en op het speelveld achter de Hetsmastraat.

Deze werkgroep heeft intussen al een fraaie fietscrossbaan aangelegd op het speelveld. In de herfstvakantie is de crossbaan feestelijk in gebruik genomen door middel van wedstrijden voor de jeugd, die door de Stijlp werden georganiseerd.

Wanneer het hele woonomgevingsplan voor Opende-West klaar is, dan zal er nog een meer officiële ingebruikneming worden georganiseerd. Wanneer u met de Werkgroep Speelvoor-

De ploeg vrijwilligers die een aantal vrije zaterdagen hebben gewerkt aan de totstandkoming van de fietscrossbaan achter de Hetsmastraat. In de hele wijde omgeving is geen crossbaan te vinden die met deze kan wed-rijven.

3306

Voor o.a.

- * DOORZAAIEN
- * FREZEN, PLOEGEN, EGALISEREN, INZAAIEN
- * SPUITEN
- * STALMEST EN MENGMEEST VERSPREIDEN
- * KRAANWERK

naar:

LOONBEDRIJF FOLKERT NOBACH

Provincialeweg - Opende

Telefoon 9495

**WAAR KOMEN DE ECHTE
GALA SINTEN EN PIETEN VANDAAN?**

Die mooie gala-kostuums,
waar ze overal van zeggen:
"wat echt"! **zijn te huur bij Eringa in Opende,
inclusief schminken**

**maak vroegtijdig een afspraak:
bel: 05946-9090**

zieningen wilt meedoen, dan kunt u zich opgeven bij de contactpersoon, de heer H. de Jong, Centrumweg 26, tel. 9370.

Nieuwe parkeergelegenheden en het gewijzigde straatbeeld maakt het noodzakelijk dat de automobilisten zich houden aan het eenrichtingsverkeer.

5119

Overzicht werkzaamheden Rijkspolitie Opende

IN DE MAAND JULI 1983

Aanrijdingen:	
Totaal behandeld:	5
Oorzaken:	
-geen vrije doorgang verlenen:	1
-geen voorrang verlenen:	2
-afvallende lading:	1
-voertuig niet onder controle:	1
Plaats:	
-binnen de bebouwde kom:	3
-buiten de bebouwde kom:	2
Bij de ongevallen betrokken voertuigen:	
-vrachtauto's:	3
-personenauto's:	6
-bromfietsen:	1
Bij deze verkeersongevallen geraakten 3 personen gewond en werd 1 persoon gedood.	
Van de voertuigen werden er 4 geheel vernield.	
1 bestuurder verkeerde onder invloed van alcoholhoudende drank. Hij verdween na het veroorzaken van het ongeval, doch werd na een korte zoekactie aangetroffen.	
Tijdens een controle met de rijksverkeersinspektie werd een 20-tal vrachtauto's gecontroleerd. Eén bestuurder werd verbaliseerd wegens het rijden zonder de benodigde vergunningen.	
Andere assistentie verleningen in de verslagperiode:	
-caravanbrand:	1
-openbare dronkenschap:	2
-diefstal:	8

-inbraak met diefstal:	3
-vernietiging:	2
-vechtpartijen:	7
Hierbij hebben we te maken met:	
-openlijke geweldpleging	
-bedreiging	
-mishandeling	
-vernietiging	
-hulp aan personen:	23
-zedennisdrijf:	1
-aangehouden voor div. zaken:	5
-loslopend vee:	4
-geluidsoverlast:	1
-problemen rond de zandput van Poelman:	8
-problemen betreffende recht overgang:	3
-alcoholcontroles:	1
-gezinsproblemen:	2
-burenruzies:	4
-parkeerproblemen bij Strandheem:	7
Na waarschuwingen werd verbaliserend opgetreden.	
-verrichtingen t.b.v. officiële instanties:	7

Op en rond het recreatieterrein de Parken werd getracht iedere dag een politiepatrouille ter beschikking te hebben. Dit is nagenoeg steeds gelukt. Deze dagelijkse ter beschikking was echter hoofdzakelijk gelegen in de tijdperiode van 13.00 tot 18.00-19.00 uur. Daarbuiten werd getracht een zo regelmatig mogelijke surveillance

te verzorgen, hetgeen best niet altijd gelukt zal zijn.

Bromfiets perikelen:

Deze maal een afzonderlijk kort stukje over zaken aangaande bromfietsen en hun bestuurders. Op Strandheem werd een vijftal malen opgetreden tegen bestuurders van bromfietsen die daar rondcrossten. Op de toegangswegen daarheen dienden 4 bestuurders te worden teruggefloten, omdat ze zonder helm rondreden. 1 bestuurder met zijn passagier die daar de weg onveilig maakten met snelheden rond de 60 km. per uur, terwijl het vrij druk was werd verzocht deze aan het bureau te Opende te stallen voor een technisch onderzoek. 2 andere bromfietsers gingen in de fout door onder invloed van alcoholhoudende drank de bromfiets te besturen. Ze hadden daarbij de gehele rijbaan nodig. De klapper van deze categorie was de bestuurder van een Yamaha bromfiets die de snelheidsrecords voor dit soort bromfietsen trachtte te breken. Na even achter deze bestuurder te hebben gereden teneinde de snelheid vast te stellen bleek dat deze bestuurder meer dan 90 km. per uur uit de bromfiets perste. Nadat de bestuurder tot stilstand was gebracht en in kennis was gebracht met het feit dat deze snelheid ietwat te veel van het goede

was, probeerde hij er alsnog weer vandoor te gaan, hetgeen met een snelle sprint onzerzijds voorkomen wist te worden. Ook dit voertuig werd afgevoerd voor een nader technisch onderzoek.

IN DE MAAND AUGUSTUS 1983

Aanrijdingen:
Totaal behandeld: 8
Oorzaken:
-voertuig niet onder controle: 1
-niet voldoende afstand houden ten opzichte van voorligger: 1
-uitwijken voor overstekende eenden: 1
-loslopend vee: 1
-vanaf parkeerplaats achteruit de rijbaan oprijden: 1
-geen voorrang verlenen: 2
-niet voldoende rechts houden: 1
Plaats:
-binnen de bebouwde kom: 3
-buiten de bebouwde kom: 5
Bij de ongevallen betrokken voertuigen, andere zaken:
-personenauto's: 16
-koppel eenden: ----
-hokkeling: 1
Tengevolge van deze aanrijdingen geraakten:
zwaar beschadigd pers. auto's: 2
licht beschadigd pers. auto's: 14
De hokkeling diende te worden afgevoerd naar de slager.
Persoonlijke ongevallen deden zich bij deze aanrijdingen niet voor.

2 bestuurders reden bij het veroorzaken van een aanrijding onder invloed van alcohol. Eén ervan reed na het veroorzaken door, doch kon dezelfde dag reeds worden opgespoord.

Andere assistentie verleningen in de verslagperiode:

-diefstal: 6
-inbraak met diefstal: 2
-vernietiging: 2
-brandstichting aan spoorbaan: 1
-loslopend vee: 2
-gezinsmoeilijkheden: 3
-burenruzies: 7
-geluidsoverlast: 1
-hulp aan personen: 20
-assistentie Wielerronde: 1

Ten behoeve van het dagrecreatie-terrein De Parken, was gedurende de gehele verslagperiode een politiepatrouille op en rond het gebeuren beschikbaar. De werkzaamheden lagen daarbij gericht op verkeersbegeleiding en openbare orde. Grote escalaties deden zich in deze verslagperiode niet voor.

Bankbiljet.

In de hal van de Rabobank te Opende is een bankbiljet gevonden. Degene die als verliezer in aanmerking denkt te komen kan zich in verbinding stellen met de beheerder P. Delhaas.

IN DE MAAND SEPTEMBER 1983

Aanrijdingen:
Totaal behandeld: 4
Oorzaken:
-voertuig niet onder controle: 1
-vanuit uitrit achteruit de rijbaan oprijden: 1
-geen voorrang verlenen: 2
Plaats:
-binnen de bebouwde kom: ----
-buiten de bebouwde kom: 4
Bij de ongevallen betrokken voertuigen:
-personenauto's: 6
-bromfietsen: 1
Tengevolge van deze aanrijdingen werden 4 personenauto's geheel vernield. Persoonlijke ongevallen deden zich niet voor.
Eén bestuurder verkeerde onder invloed van alcoholhoudende drank en kon derhalve zijn voertuig niet onder controle houden. Dit kostte hem gelukkig alleen een nat pak omdat hij met auto en al in het kanaal verdween.
Andere assistentie verleningen in deze verslagperiode:
-vechtpartijen: 2
-poppen problemen: 2
-gezinsproblemen: 2
-hulp aan personen: 12
-diefstal: 3
Verrichtingen t.b.v. officiële instanties: 2
-openbare dronkenschap: 1
-caravan brand: 1

VROUWENVERENIGING OPENDE-OOST

Onze vereniging is al weer enige tijd geleden van start gegaan. Tot ieders tevredenheid maakten we een reisje en een fietstocht.

Donderdag 20 september j.l. hebben we ons bezig gehouden met het maken van bloemstukjes. Op deze avond konden we ook het resultaat van de bloemstekjes die we eerder al hadden gekregen, tonen.

Bij het maken van de bloemstukjes ging de eerste prijs naar mevr. Eilander-Reitsema, tweede werd mevr. Spoelman en derde mevr. Batstra.

Bij de begonia's ging de eerste prijs naar mevr. Spoelman, tweede werd mevr. Burna en mevr. Buitkamp eindigde als derde.

De poedelprijs voor de kleinste begonia was voor mevr. Nobach.

Van mevr. Bakker hadden wij een hangplantje gekregen. Hier waren de winnaressen: mevr.

Buitkamp (1e), mevr. Batstra (2e) en mevr. Dijk-Bijma (3e). Mevr. Bakker won in deze categorie zelf de poedelprijs.

Veertien dames brachten op 4 oktober een bezoek aan de Avek-fabrieken in Surhuisterveen. Na een welkom door directeur Kok die ons eerst het een en ander over de fabriek en fabricage vertelde werden we in twee groepen verdeeld en volgde een rondleiding door de fabriek. Het was beslist de moeite waard om te zien hoe schuim gemaakt wordt.

In de kantine kregen we koffie met een gevulde koek aangeboden en van de gelegenheid om vragen te stellen werd dankbaar gebruik gemaakt.

Met een kussen van schuim onder de arm gingen we allen tevreden huiswaarts, nadat mevr. Louwes namens de vrouwenvereniging een enveloppe met inhoud als dank voor de rondleiding voor de personeelsvereniging had aangeboden.

Het bestuur.

"Als iedereen meewerkt kan het wel mooi worden"

De herinrichting en reconstructie van de dorpskern in Opende-West is nagenoeg voltooid. Hier en daar zullen nog wat puntjes op de i worden gezet en de beplanting ter verfraaiing van het geheel nog worden aangebracht. Nu er al weer enkele weken met de nieuwe situatie wordt geleefd, vroegen we ons af hoe de bewoners van dit gebied hun nieuwe omgeving zouden ervaren. Uw verslaggever ging een paar avonden op stap en heeft, zo maar willekeurig, aan aantal bewo-

ners naar hun mening en ervaringen gevraagd. Opvallend was, dat vrijwel iedereen **positieve** geluiden liet horen. Vrijwel iedereen was ingenomen met de verbetering van de verkeersveiligheid. "De snelheid van de auto's is eruit," hoorde je velen zeggen.

Opvallend was ook, dat vrijwel iedereen ook **kritische** geluiden liet horen: het ontbreken van speeltuig voor kinderen op het grasveld

Tijdens de werkzaamheden was het geven en nemen. Hier de Centrumweg op z'n kop.

De maatregelen aan de Drachtsterweg hebben er toe geleid, dat deze weg een stuk veiliger is geworden. Hier zijn straatmakers bezig met het maken van de zgn. "druppel" op het kruispunt De Hoge Kamp/Alkemastraat.

aan de Sjallemestraat voor de nummers 14 en 16, de ingang aan de Hetsmastraat naar de fietscrossbaan, het slechte uitzicht als men de Drachtsterweg op wil rijden, de eenrichtingsborden zijn niet allemaal even duidelijk geplaatst, het bord dat bromfietzers moet weren van de fietscrossbaan staat bij de baan en niet bij de ingang aan de Hetsmastraat, enz.... Kortom, iedereen heeft toch nog wel wensen,

vraagtekens, opmerkingen en soms ook klachten. Zo vinden bewoners van de Bensmastraat het een belasting voor hun straat, dat auto's van bezoekers van de school hun auto er parkeren, terwijl er naar hun mening in de Alkemastraat ruimte genoeg is zonder anderen er overlast te bezorgen.

Ook Jan Bos, de chauffeur van de schoolbus, klaagt over het parkeren aan de Bensmastraat.

"Het gebeurt wel eens, dat ik zo'n 5 à 10 minuten moet wachten tot de laatste is ingestapt. Al die tijd moeten de auto's achter mij wachten en dat geeft nog wel eens irritatie." Hij vindt het te gevaarlijk om zijn busje even

- * **Spaarbankboekje**
dagelijks opvraagbaar
- * **Deposito sparen met hoge rente**
1 tot 6 jaar vast
- * **Pensioen Plus deposito**
voor 60-plussers met maandelijkse
rente uitkering
- * **Verstrekking hypotheken**
gunstige voorwaarden
- * **Alle verzekeringen**
gratis adviezen

Spaar en Voorschotbank

Kantoor: Provincialeweg 153, Opende
Telefoon 05946-9406

Geopend van 9-12 uur

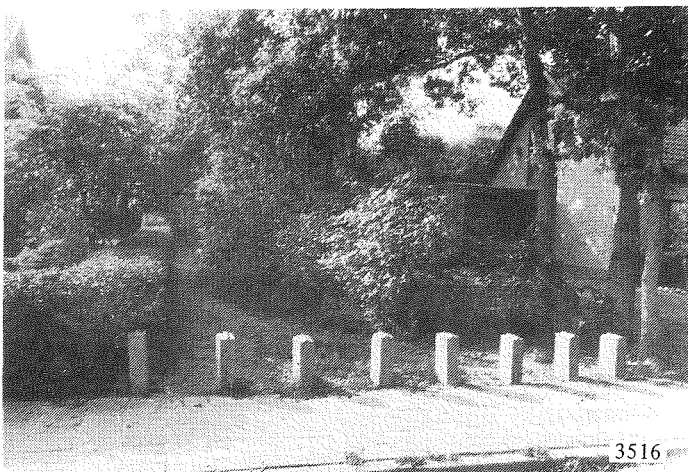
Vrijdagavond van 6.45-8 uur

weg te rijden, "omdat een kind dat mee moet plotseling de weg over kan steken met alle gevolgen van dien. Nee, ik blijf liever staan," aldus Jan Bos.

Een speciale parkeerplaats of een parkeerverbod zou misschien een oplossing kunnen zijn, Jan Bos zegt geen hinder te ondervinden van de drempels. "Ik moet mijn snelheid aanpassen, maar daarvoor zijn die dingen er."

Datzelfde zegt ook de eigenaar van de SRV-winkelwagen, Henk Koop. "Met de oude wagen had ik niet zonder problemen over de drempels gekund, maar dankzij de goede vering van de nieuwe wagen, levert dat nu geen problemen op."

Problemen heeft Koop wel met de obstakels bij de ventweg aan de Sjallemestraat tussen de Bensma- en Hetsmastraat. "Ik kan nu met mijn winkelwagen niet meer voor de deur van de woningen komen." Het is hem al op een fikse deuk in zijn nieuwe wagen komen te staan. Ook hij wordt vaak gezien als een lastpost: de auto's moeten wel eens op hem wachten. "Ik doe het niet met opzet," aldus Henk Koop, "als het enigszins kan, zorg ik dat de rijbaan vrij blijft, maar dat lukt niet altijd."

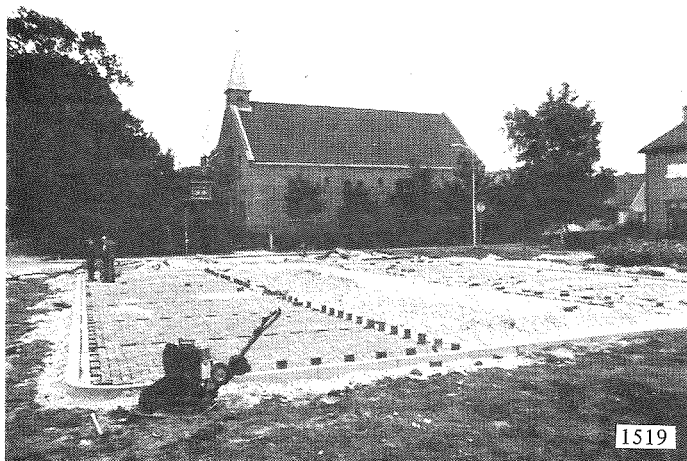
De ingang aan de Hetsmastraat naar de fietscrossbaan die door velen niet als ideaal wordt afgeschilderd. Liever zag men hier een hek, zodanig geplaatst dat alleen fietsers erdoor kunnen.

De parkeergelegenheid aan de Sjallemestraat is uitgebreid en daarmee zouden de parkeerproblemen opgelost moeten zijn. Toch worden hier en daar nog auto's op de groenstrook of wat nog groen moet worden, geparkeerd. De rijkspolitie gaat hiertegen binnenkort optreden. "Na een redelijke gewenningsperiode, zullen we eerst een waarschuwing geven," zegt opperwachtmeester Muilwijk, "maar daarna volgt onverbiddelijk proces verbaal."

Dat geldt volgens Muilwijk niet alleen voor het parkeren, maar ook voor het negeren van de regels voor het eenrichtingsverkeer. "Er zijn nieuwe regels en die zijn er niet voor niks gekomen. Regels zijn er om nageleefd te worden."

Een klacht die ook veel werd gehoord is de smalle trottoirstrook achter de parkeerhavens aan de Centrumweg, de Bensma- en Alkemastraat. Door het schuin parkeren steken de bumpers van de auto's zover over dit smalle stuk, dat ze niet meer begaanbaar zijn.

De verlaagde trottoirs worden niet door iedereen als even veilig ervaren. "Het is er niet be-

Het parkkarterrein bij de Gereformeerde kerk in aanleg.

ter op geworden, eerder minder," vertelde een bejaarde bewoner van de Alkemastraat. "Wij zijn onze vrijheid kwijt. Als ik nou wandelen wil, moet ik achter het huis blijven. Ik heb er wel een meter tuin voor over als daarvoor het trottoir terugkomt." Dit soort geluiden hoorde uw verslaggever ook aan de Centrumweg. "De kinderen hebben het eerder minder gekregen dan beter. Voorheen speelden ze op het trottoir, nu moeten ze op de straat spelen."

Met name het gedeelte halverwege de Centrumweg naar de Sjallemastraat, wordt als gevaarlijk ervaren. De snelheid van de auto's is hier niet afgenomen, mede doordat de drempel in het begin van de straat is gelegd.

Kennelijk is het toch nog onvoldoende duidelijk, dat het grijze gedeelte nog steeds **voetgangersgebied** is en ook zal blijven. De automobilist kan en mag er gebruik van maken, maar hij zal zijn rijgedrag moeten afstemmen op de voetganger.

"De drempels in de Drachtsterweg hebben deze weg een stuk veiliger gemaakt," vinden vele Opendenaren. "De snelheid is er duidelijk uit."

In het begin was hier de aanpassing van het verkeer het duidelijkst merkbaar. Vooral 's nachts namen sommige argeloze automobilisten de obstakels met een te hoge snelheid hetgeen een enkele omwonende wel eens wakker deed schrikken.

Het parkeerterrein bij de Gereformeerde Kerk wordt als een uitkomst gezien. Van de soms grote parkeerproblemen is nu niet veel meer merkbaar. "Als iedereen meewerkt, kan het

wel mooi worden," merkte een buurtbewoner terecht op. "Met elkaar proberen er iets moois van te maken en dat moois ook in stand zien te houden!"

Uw verslaggever heeft geprobeerd een beeld te schetsen hoe de nieuwe situatie wordt ervaren. Er zullen ongetwijfeld nog veel meer **positieve** en ook **negatieve** zaken zijn die niet in dit artikel aan de orde zijn geweest. De Dorpsvernieuwingcommissie zal ze graag aanhoren. Aan de hand van de praktijk zullen achteraf misschien nog wel enkele veranderingen of aanpassingen komen. Feit is, dat de uitspraak: "Met elkaar proberen er iets moois van te maken," een waarheid is als een koe!

PDs.

WERKGROEP POLITIEKE SCHOLING ORGANISEERT VIER KOFFIE-OGHTENDEN.

In de maand november organiseert de "Werkgroep Politieke Scholing voor de vrouw in Grootegast e.o." een viertal koffie-ochtenden. De heer H.J. Visker uit Hoogezand zal op 1 en 8 november a.s. spreken over het on-

derwerp **huis-, tuin- en keukenafval** en op 15 en 22 november a.s. behandelt de heer H. Bleeker uit Vlagtwedde de **gemeentelijke herindelings**.

Alle vier ochtenden worden gehouden van 9 tot 11 uur in 't Hörnhuus aan de Hornhuusstraat in Kornhorn.

De kosten bedragen f 5,00 per twee morgens en er is een kindercrèche aanwezig.

PDs.

Foto's waarbij een nummer staat vermeld, kunnen worden nabesteld. Informaties hierover kunt u krijgen bij Poul Delhaas, Hetsmastraat 9 te Opende, telefoon 05946-9850.

Van de redactie:

Over de illegale bouwactiviteiten van de bewoners van Topweer 7 in Opende is gedurende de laatste anderhalf jaar al heel wat geschreven, ook in onze Keuvelaar. De ene journalist heeft het misschien wat meer aangedikt dan de ander, feit is, dat tot nu toe de bewoners zelf hun visie en mening over dit hele gebeuren in eigen, begrijpelijke bewoordingen nog niet naar buiten hebben gebracht.

De redaktie ontving onlangs van de Stichting Anubhava een in een vraag- en antwoord formule opgesteld artikel over deze kwestie,

met het verzoek om plaatsing in onze dorpskrant.

Gezien de aktualiteit en publiciteit rondom de activiteiten van deze leefgemeenschap, is de redaktie van mening, dat de bewoners van het gewraakte pand het recht hebben om ook hun mening naar buiten te brengen.

De redaktie wil dan ook medewerking verlenen en heeft gemeend voor dit artikel een plaats in te moeten ruimen.

Dat wil niet betekenen, dat de redaktie het met de inhoud van dit artikel eens zou zijn. Zij laat de inhoud geheel voor rekening en verantwoording van de schrijver(s).

PDs.

Anubhava aan het woord

In vele kranten, waaronder De Keuvelaar, is reeds eerder over de Anubhava-leefgemeenschap aan Topweer geschreven. De aandacht van de berichtgeving was meestentijds geheel geconcentreerd op "de illegale verbouwing". Mede doordat de hele kwestie met de gemeente Grootegast al meer dan 1 1/2 jaar aan de gang is en met de dag ingewikkelder lijkt, wordt in dit artikel de situatie voor het eerst beschreven vanuit het gezichtspunt van de leefgemeenschap.

Aan de hand van verschillende vaak gestelde vragen zullen we een antwoord geven op zowel het wonen in een leefgemeenschap alsook op "de illegale verbouwing".

vraag: Wat houdt dat nou in, een leefgemeenschap?

antwoord: De meeste mensen groeien op in een gezin bestaande uit vader, moeder en kinderen. Een leefgemeenschap zou je kunnen vergelijken met een groter gezin zoals dat vroeger ook regelmatig voorkwam. Net als gezinnen onderling heel sterk kunnen verschillen is dat ook het geval bij leefgemeenschappen.

Voor de Anubhava-leefgemeenschap geldt als belangrijkste bindende kracht onze band met Bhagwan Shree Rajneesh, die wij als een Verlichte Meester herkend hebben. Wij gaan uit van gemeenschappelijk bezit, gelijke beloning en een leven waarin lichtheid en positiviteit een leidraad vormen. Het betekent voor ons ook zoveel mogelijk plezier en aandacht te schenken aan "ons dagelijks werk".

vraag: Hoeveel mensen wonen er eigenlijk?

antwoord: Sinds twee jaar is het aantal bewoners vrij stabiel rond de 30, waaronder 8 kinderen.

De jongste kinderen gaan in Opende op school, de oudere kinderen zijn in Leeuwarden op vervolgonderwijs.

vraag: Waarom is er door de leefgemeenschap destijds geen bouwvergunning aangevraagd?

antwoord: Dit is niet helemaal juist, er is destijds (1979) aan de gemeente Grootegast een principe-uitspraak gevraagd over een andere dan agrarische bestemming voor de voormalige boerderij. Hierop is door de gemeente formeel en afwijzend beslist. Wij wisten dus al vrijwel zeker dat ook een officiële aanvraag om als leefgemeenschap te mogen wonen op formele gronden afgewezen zou worden.

vraag: Waarom zou de gemeente deze illegale

verbouwing wel moeten legaliseren en andere niet?

antwoord: Nu komen we op het gladde terrein van de politiek. Zonder veel uit te wijden, weet iedereen in Opende dat er in Opende en omgeving nogal wat "illegale verbouwingen" zijn geweest en ook veelvuldig ander gebruik gemaakt wordt van gebouwen dan uitsluitend agrarisch. In het verleden is door de gemeente, mede in het kader van het nieuwe ontwerp-bestemmingsplan, een beleid van legalisatie gevoerd. Met andere woorden: er is in het recente verleden al meer gelegaliseerd.

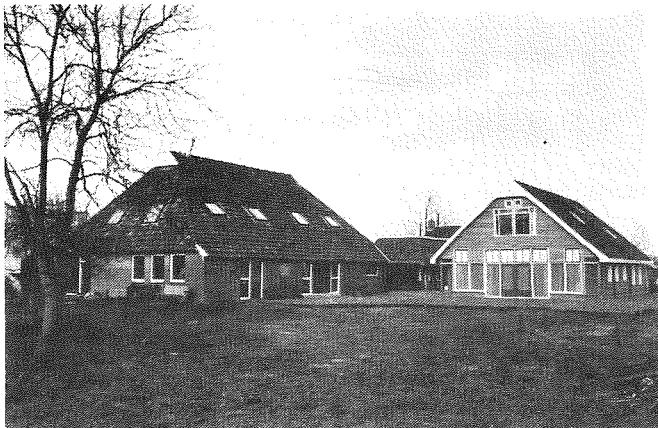
Dat is een deel van het verhaal. Maar het belangrijkste antwoord ligt in het simpele gegeven dat als **leefgemeenschap** het tot nu toe niet mogelijk is een bouwvergunning aan te vragen om als **leefgemeenschap** te wonen. In het beleid van de gemeente komt eenvoudigweg het begrip leefgemeenschap **niet** voor, zodat de cirkel weer rond is. Als er officieel om toestemming gevraagd wordt, beroept de gemeente zich op regels, welke geen rekening houden met andere dan de traditionele vormen van samenleven en wijst ons verzoek af.

vraag: Er is dus welbewust en weloverwogen met een leefgemeenschap begonnen, dit terwijl andere mensen soms ook niet mogen bouwen.

antwoord: Het is nogmaals van belang er de nadruk op te leggen van het langs de officiële weg aanvragen van een bouwvergunning voor een samenlevingsvorm als de onze, **altijd** op een weigering zal uitlopen.

Het legaliseren van een illegale verbouwing voor een leefgemeenschap betekent niet dat een leefgemeenschap maar raak mag bouwen. Net als voor gezinnen, bedrijven en agrariërs regels voor verbouw en uitbreiding gelden, willen wij graag praten over "spelregels" voor een leefgemeenschap.

Het vervelende is dat tot nu toe de meeste gemeenteraadsleden wat dit onderwerp betreft hun kop nogal ver in het zand hebben gestoken en zelfs niet met ons hebben willen praten. Voordat er over regels gesproken kan

Links de illegaal verbouwde schuur en rechts het nieuwe meditatiecentrum.

worden, is het noodzakelijk door de gemeenteraad als een weliswaar andere, maar eveneens volwaardige vorm van samenleving erkend te worden. Of, als men die mening niet is toegeedaan, dan moet ook duidelijk kenbaar gemaakt worden dat men geen leefgemeenschap binnen de gemeente Grootegast tolereert. Kortom het betekent niet, dat wij geen regels willen onderschrijven, maar dat het gelijktijdig beoordelen van een leefgemeenschap op basis van de regels van een gezin automatisch tot veroordeling leidt.

vraag: Op welke manier veroordeelt de gemeente de leefgemeenschap dan?

antwoord: De leefgemeenschap heeft bij de Raad van State beroep aangetekend tegen alle gemeentelijke beslissingen in deze. Een fraai voorbeeld van de veroordeling op "gezinsnormen" komt voort uit de stelling van gemeentewege dat er hier een "meervoudige bewoning" plaatsvindt. Onder meervoudig wordt verstaan dat er twee of meer enkelvoudige of zelfstandige huishoudens op een perceel wonen. Wat de gemeente nu gedaan heeft, is beweren dat er hier meer huishoudens wonen, dit terwijl er door de leefgemeenschap altijd gesteld is dat het gaat om één zelfstandig huishouden. Weliswaar groter dan de meeste traditionele samenlevingsvormen, maar dat mag hiervoor geen norm zijn.

Zo zijn er nog vele juridische en beleidsmatige onjuistheden in de Grootegaster raadsbesluiten te vinden. Hierover is door de leefgemeen-

Alles op het gebied van

GLAS - VERF en BEHANG!

nog enige restanten
vinylbehang van f 26,90
voor slechts f 15,00 per rol

voor al uw

SCHILDER- GLAS- en BEHANGWERK

DUBBELE BEGLAZING en ZONWERING

De nieuwste soorten behang zijn weer in voorraad!

Schilder- en behangbedrijf

F. TEENINGA

Provincialeweg 126 - 9865 AL Opende Oost - Tel. 9197

voor

GIEREN

en

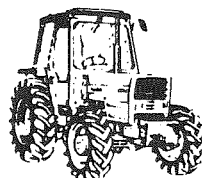
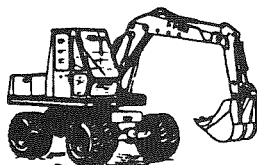
STALMESTVERSPREIDEN

Verder alle voorkomende werkzaamheden
o.a. kraanwerk enz.

Loonbedrijf

A. BOOIJ

Prov.weg 94
Opende - tel. 9038

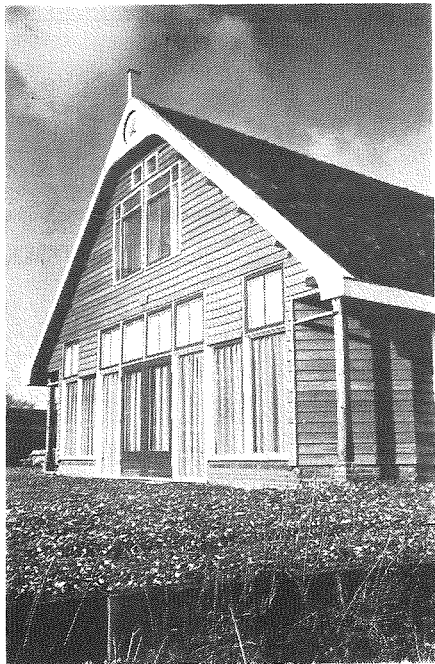
schap uitvoerig opening van zaken gegeven door middel van een zogenaamd "Zwartboek". Een op ons verzoek door een algemeen gerespecteerd Stedebouwkundig bureau te Groningen ingesteld onderzoek naar de planologische mogelijkheden voor vestiging van een leefgemeenschap bevestigt ons vermoeden schriftelijk:

Er zijn geen echte bezwaren aan te voeren tegen de vestiging van een leefgemeenschap als de onze.

Niet vergeten mag worden dat Burgemeester en Wethouders van Grootegast tot tweemaal toe wel een voorstel in de Gemeenteraad gebracht en verdedigd hebben, waarin erkenning werd voorgesteld.

Als we dan ook bedenken dat er uitsluitend een ander gebruik is gegeven aan reeds bestaande en niet meer in gebruik zijnde bebouwing, dat we niemand schade of overlast berokkenen, en dat verwaarloosde gebouwen er weer toonbaar uitzien, als we verder bedenken dat we deze herfst het zesde jaar in Opende ingaan, dan lijkt het erop alsof de zaak nogal opgeblazen wordt door sommige gemeenteraadsleden. In november komt de Gemeenteraad opnieuw te spreken over onze leefgemeenschap, nu in het kader van het ontwerp-bestedingsplan. Deze keer kunnen er geen rookgordijnen weer opgelaten worden rond een "illegale verbouwing", maar zal de raad principieel ja of nee moeten zeggen tegen de andere dan de traditionele vorm van samenleven.

Het is na 6 jaar wel duidelijk dat het ons hier goed bevalt en dat we best kunnen opschieten

Het nieuwe meditatiecentrum.

met onze omgeving.

Het zal dan ook duidelijk zijn dat wij niet van plan zijn om na al die jaren te vertrekken van Topweer.

De gehele affaire met de gemeente Grootegast duurt nu al 1 1/2 jaar. Wat ons betreft is het zo wel mooi geweest, en mag de rust nu wel weer terugkeren.

De leefgemeenschap Anubhava.

FOLKERT BAKKER NA VIJFDE NATIONALE KAMPIOENSCHAP:

"Deze titel zal voorlopig wel de laatste zijn".

Opende heeft er een nieuwe grossier bij. Niet iemand die lid is van de vereniging voor Handel en Industrie maar iemand die grossiert in nationale kampioenschappen. In het Friese Nieuwehorne werd grasbaanrenner Folkert Bakker overtuigend kampioen in de speciaalklasse senioren B, de springplank naar de A-klasse, waarin de volledige vaderlandse top aan de

start verschijnt. Deze titel was de vijfde op rij, want vanaf 1979 mocht de inmiddels 27-jarige vrachtwagenchauffeur zich ieder jaar laten huldigen als de kampioen van Nederland.

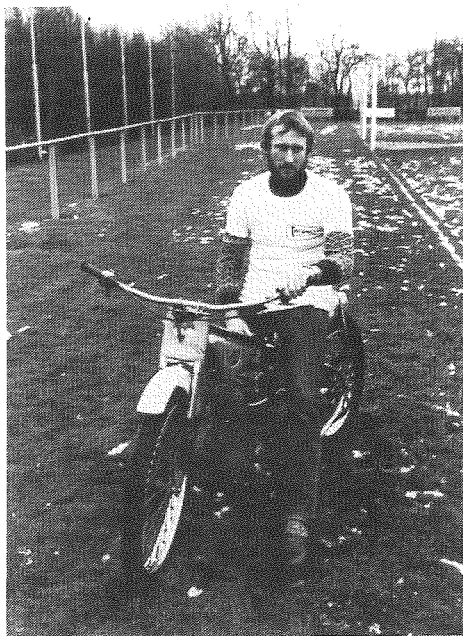
"Maar het zal voorlopig wel de laatste titel zijn," voegde de trots van Opende er eerlijkheidshalve aan toe.

Al deze titels maken hem tot de meest succesvolle grasbaanrenner van Nederland, die zijn carrière startte bij de grasbaanrennersvereniging "De Dwerg". Na enkele jaren stapte hij over naar de NMB om uit te komen in de 250 cc klasse, waarin hij in de jaren 1979 en 1980 Nederlands kampioen werd. Het betekende

tevens zijn afscheid bij de NMB, want de overstap naar de Grasbaan Motorrenners Bond (GMB) werd gewaagd. De reden was duidelijk. Folkert: In die tijd financierde ik alles zelf. Maar racen is een dure bezigheid. Ik kwam toen in kontakt met Siemen Terpstra van Terpstra Houtbouw Opende. Siemen, zelf een motorsportman in hart en nieren, wilde mij financieel helpen, maar zag mij liever bij de KNMV rijden, de bond onder welke vlag ook de GMB rijdt. Dit leverde voor hem en voor mij meer publiciteit op. Uiteraard voldeed ik graag aan zijn wens."

Ook het volgende seizoen rijdt hij weer met "de hamer en de spijker" op zijn race-overall. Spijt van zijn overgang naar de GMB heeft Folkert Bakker nooit gehad. Hoewel hij bang was voor een behoorlijk niveau-verschil vielen de resultaten erg mee ondanks het feit dat hij rechtstreeks in de 250 cc seniorenklasse was ingedeeld. De bij zijn tegenstanders volslagen onbekende Bakker fikste het opnieuw en reed de hele concurrentie op afstand. Met het behaalde kampioenschap bereikte hij een nieuw hoogtepunt in zijn toch al zo succesvolle sportloopbaan. Het bleek een voorlopig hoogtepunt te zijn. Folkert Bakker wilde meer. Maar wil je in de grasbaansport iets betekenen dan moet je uitkomen op een special, de speciale fiets voor de baansporters. Een special is een machine zonder versnellingen en zonder remmen, waarmee op het lange rechte stuk snelheden van zo'n 150 km per uur worden gehaald. Het remmen gebeurt op de compressie, terwijl de motor gestookt wordt met methanol, een zeer speciale brandstof.

Veel vertrouwen in goede resultaten had Folkert destijds niet. "Het rijden op dergelijke machines vereist een bepaalde techniek. Dat kost veel tijd, die techniek moet je door routine onder de knie krijgen. Aanvankelijk leek het bij mij nergens op, maar na enkele wedstrijden had ik de slag te pakken en ik won wedstrijd op wedstrijd, wat opnieuw bekroond werd met een nationale titel. Ik promoveerde door dit resultaat naar de senioren B-klasse, de klasse dus waarin ik het afgelopen seizoen uitkwam. Eigenlijk heb ik nog niet voldoende ervaring opgedaan. Twee jaar op een dergelijke machine is te kort. Toch is mijn stijl aanzienlijk verbeterd in deze twee jaar. In het begin ging ik onzeker over de baan, nu heb ik de ma-

Folkert Bakker

chine volledig in bedwang. Nu weet ik als ik de bocht in stuur waar ik er weer uit kom en dat was vorig jaar niet zo. Elke wedstrijd doe je meer routine op."

Om zijn stijl nog vloeiender te maken is hij ook op de sintels gaan rijden. De speedwaysport stelt in Nederland bij gebrek aan banen weinig voor, een grasbaanrijder kan er echter veel leren vooral met het oog op deelname aan wedstrijden in het buitenland, waar de banen over het algemeen veel vlakker zijn. Zijn ambities in de speedway heeft Folkert Bakker echter laten varen. "Er zijn in Nederland slechts enkele banen. Wij trainden in Amsterdam of in Rijswijk, maar dat betekende wel eventjes 2 uurtjes heen en 2 uurtjes terug en dat kostte mij teveel tijd. Toch heb ik tijdens die trainingen veel opgedaan waarvan ik in de toekomst profijt hoop te hebben."

Waar hij zijn zinnen op had gezet was de deelname aan het wereldkampioenschap zandbaan. Folkert: "Ik rijd het liefst op lange banen met grote wijde bochten, zoals ze die kennen bij de zandbanen. Dat was voor mij reden om bij de bond een verzoek in te dienen om uit te mogen komen in het wereldkampioenschap

zandbaan. Mijn verzoek is echter afgewezen omdat ik nog niet over een internationaal startbewijs beschik. Ik vind dit erg jammer, want de zandbaan ligt mij wel getuige mijn overwinning enkele weken terug in België." Het ligt voor de hand dat het behalen van een internationale licentie het doel is wat hij het komende seizoen voor ogen heeft.

Folkert Bakker: "Om een H-nummer te krijgen moet je bij de eerste negen in het eindklassement eindigen. Dat moet mogelijk zijn. Ik zal proberen me zoveel mogelijk in de finale te rijden. Dit seizoen reed ik elke wedstrijd bij de eerste drie maar de tegenstand in de A-klasse, waarin alle Nederlandse toppers aan de start komen is veel groter. Mannen als

Harm Hofstede, Tjalle Reitsma en de Dijkema's behoren tot de Europese top en die geef je niet zo maar klop. Ik zal mijn instelling moeten veranderen en proberen zoveel mogelijk op safe te rijden. Elke punt telt nu, er zal nog meer met het koppie gereden moeten worden. Dat zal niet altijd meevallen want ik kan het moeilijk verkroppen als er iemand voor mij rijdt."

Jacob Hielema.

Folkert Bakker wordt naast Terpstra Houtbouw Opende financieel gesteund door:

- *Autobedrijf van der Hoek en Alting - Opende*
- *Miedema Caravans - Opende/Marum*
- *Freerk Wijma, Technisch Bedrijf - Opende/S'veen*
- *Bar/Snackhal "De Kleine Vluchtheuvel"- Marum*

HOUT- EN BOUWBOND CNV HIELD FEESTELIJKE JAARVERGADERING

Op woensdagavond 5 oktober j.l. hield de afd. Opende van de Hout- en Bouwbond CNV in één van de zalen van het gebouw "Pro Deo" haar jaarlijkse feestelijke ledenvergadering. Hoofdbestuurder, de heer J. Glashouwer, was naar Opende gekomen om de heer S. Wobbes uit Opende de gouden CNV-speld op te spelden vanwege diens 25-jarig lidmaatschap.

De heer W. Pera, na 19 jaar penningmeester te zijn geweest, nam afscheid en ontving uit handen van de heer Glashouwer een wandbord.

Uiteraard waren er veel waarderende woorden. De jubilarissen ontvingen uit handen van voorzitter Plantenga een enveloppe met inhoud, terwijl de echtgenotes in de bloemetjes werden gezet.

De heer Pera wordt opgevolgd door de heer G.

Doetjes te Opende.

De heer Glashouwer sprak hierna over de werkgelegenheid. Het blijkt, aldus de hoofdbestuurder, dat het werk in de wegenbouw weer iets aantrekt. Ook het klein onderhoud gaat iets gemakkelijker worden. Zo zal men in de toekomst voor het plaatsen van bijv. een dakpapel geen 25 formulieren meer behoeven in te vullen.

Volgens de heer Glashouwer zullen we de werkgelegenheidskwestie met z'n allen goed moeten aanpakken willen we niet in een situatie verzeild raken als vóór de tweede wereldoorlog.

Binnen het CNV wordt dan ook gedacht aan één soort uitkering voor mensen die niet meer werken.

Na de toespraak van de heer Glashouwer werd nog het bingospel gespeeld, waarna de avond werd gesloten met dankgebed.

PDs.

BEKENDMAKING

De Vrouwenvereniging "Opende-Oost" maakt bekend dat zij haar traditionele "Bazar" weer gaat houden en wel op donderdag 24 november a.s. van 6.30 tot 22.00 uur 's avonds in het Vrijzinnig Gebouw. Er zijn weer hele leuke spullen gemaakt, o.a. gebreide truien, sokken voor groot en klein, heel mooie gehaakte spreien, schortjes, theemutsen, eigenlijk te veel om op te noemen.

Kom vast kijken, want er is meer dan u denkt en de koffie met koek zal ook best smaken. Ook in verband met de komende feestdagen kunt u nu heel voordelig leuke cadeautjes kopen en dat mag ook wel in deze tijd van inleveren, en u dient er nog een goed doel mee, want de opbrengst komt ten goede aan het Vrijzinnig Gebouw.

Dus op donderdag 24 november met z'n allen naar het Vrijzinnig Gebouw.

Rie Batstra.

Betaal niet teveel voor uw brandverzekering.

Brand is al erg genoeg. Zorg er voor, dat u zich, in ieder geval, over de financiële gevolgen geen zorgen hoeft te maken. Sluit een goede brandverzekering af. Een, die volledig is afgestemd op de juiste waarde van uw bezittingen. Zodat u bij schade-uitkering niet voor verrassingen komt te staan. Duur is zo'n brandverzekering niet.

Althans niet bij een **NOVO-onderlinge**. Er is een gewone brandverzekering voor uw huis en/of uw inboedel. En er is een uitgebreide gevarenverzekering, die aanzienlijk meer risico's dekt en daarom wat meer kost.

Bij de 'onderlinge' zult u echter nooit een cent teveel betalen, welke verzekering u ook neemt. Bekijkt u deze premies maar eens.

Woonhuis f 150.000,-
**premie uitgebreide
gevaar-
verzekering:**

90.00

Inboedel f 50.000,-
**premie uitgebreide
gevaar-
verzekering:**

65.-

Dit is weer zo'n voordelige verzekering van uw 'onderlinge' Onderling verzekeren betekent niet meer betalen dan nodig is en delen in de winst. Neem gerust vrijblijvend contact met ons op. We rekenen snel voor u uit, wat u precies gaat betalen en we vertellen u graag alles over de voordelen van 'onderling' verzekeren.

Uw 'onderlinge' is vlakbij.

NOVO

Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij

" Grootegast " w.a.

p/a Rabobank,

Hoofdstraat 102 Grootegast.

Tel. 05946 - 2220

dorpsvernieuwing opende

PROVINCIALEWEG: FIETSPADEN, RIOLE- RING, WOONOMGEVING

Al eerder is in de Keuvelaar gemeld, dat het gemeentebestuur is begonnen met de voorbereiding van de aanleg van **riolering** langs de gehele Provincialeweg. Op z'n vroegst kan in het voorjaar van 1984 met de werkzaamheden worden begonnen, wanneer geen vertragingen in de voorbereiding optreden.

Wat de **fietspaden** betreft zal het College van Gedeputeerde Staten dit najaar beslissen, welk plan zal worden uitgevoerd. De uitvoering van dat plan volgt dan in 1985 en volgende jaren.

Het zal duidelijk zijn, dat de **woonomgeving**

van de Provincialeweg in Opende-Oost en Opende-West nog niet kan worden aangepakt. Eerst moet duidelijk zijn, wat het provinciaal bestuur met de Provincialeweg wil. De woonomgevingsplannen - die al klaar liggen - moeten dan in de provinciale plannen worden ingepast.

De commissie heeft enkele malen bij het College van G.S. aangedrongen op een spoedige besluitvorming. Verschillende problemen met betrekking tot de Provincialeweg hangen nauw met elkaar samen. Het werkt daarom nogal vertragend in de dorpsvernieuwingprocedure, wanneer lang moet worden gewacht op een beslissing over één onderdeel, terwijl de andere in principe kunnen worden uitgevoerd.

De commissie is er verheugd over, dat het gemeentebestuur in deze situatie toch is begonnen met de voorbereiding van de riolering. Daarmee komt de oplossing van een belangrijk knelpunt aanzienlijk dichterbij.

V.V. OPENDE AANMELDING JEUGDLEDEN

Voor de leeftijden 8 t/m 12 jaar kunnen wij nog een aantal jeugdleden bij de teams indelen. Belangstellenden kunnen contact opnemen

met de penningmeester van de jeugd, t.w. dhr. A. Weening, Drachtsterweg 10^b te Opende, tel. 9878.

Seniorenleden kunnen zich opgeven bij secr. H. Kraaijnga, Alkemastraat 12 te Opende, tel. 9723.

v.v. Opende.

KLAVERJASSEN I

In de komende wintermaanden zal door de Kantinecommissie een zestal kaartavonden worden georganiseerd, aldus meldt het clubblad van de korfbalvereniging O.K.O.

De avonden, die in de kantine worden gehouden, zijn bestemd voor de leden en donateurs van O.K.O. en de voetbalvereniging "Opende". Elke avond zijn er een aantal vleesprijzen te verdelen en de inleg bedraagt f 4,00 per keer.

Voor het eindklassement, waarvoor de vier hoogste avonden tellen, zijn aparte prijzen beschikbaar.

"Deze kaartavonden munten uit door gezelligheid," aldus het clubblad van O.K.O.

Volledigheidshalve vermelden wij nog even de data: de vrijdagen 11 en 25 november, 9 december, 13 en 27 januari en 10 februari.

De aanvang is er niet bij vermeld, maar zal wel rond de klok van achten liggen.

Ik moet passen, maar u mag spelen.

PDs.

KLAVERJASSEN II

Liefhebbers van kaartavonden kunnen, wanneer zij dat willen, de komende wintermaanden wel aan hun trekken komen.

Organiseert de Kantinecommissie een zestal van deze avonden, de Supportersvereniging van de V.V. OPENDE blijft niet zitten toe-

kijken. Ook zij organiseert een aantal van deze avonden. Voor de liefhebbers onder u vermelden wij alvast de data:

woensdag 14 december, 18 januari, 25 februari en 14 maart a.s.

Deze avonden worden niet in de kantine maar in café "Sportzicht" (B.J. Lagerwaard) gehouden.

PDs.

Kontant betalen s.v.p.

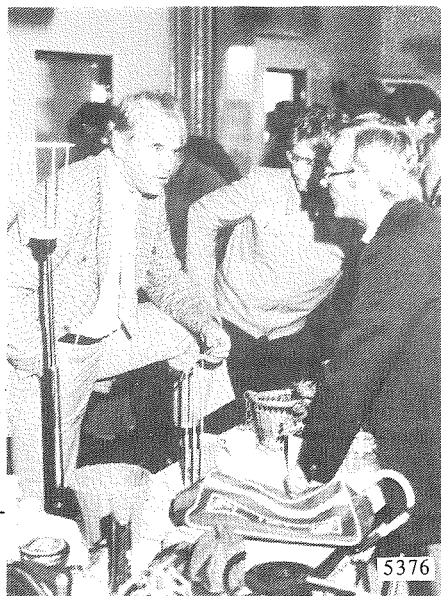
Rommelmarkt t.b.v. restaurant Hervormde kerk

8 oktober was het al vroeg een drukte van belang in en rond het gebouw Eben Ha-ezer.

Er was nogal wat "rommel" bijeengebracht variërend van ondermeer bedden, bankstellen e.d. tot allerlei potjes en pannen.

Er was een bloemenstand, men kon er koffie en frisdranken kopen, maar ook hartige hapjes. Verder was er nog een raadspel en een verloting. De opbrengst van deze dag komt geheel en al ten goede van de restauratie van de

Een
ondersnjsje.

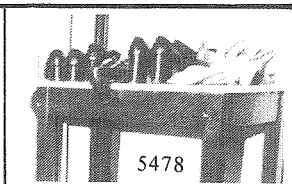

Hervormde kerk. Men is er al druk mee doende, maar zoals overal heeft men geld te weinig, vandaar ook deze actie. De netto-opbrengst van de rommelmarkt en de verloting bedroeg ruim f 4.500.00.

T.J.

Bij de grabbelton:
"Maak jij mijn pakje even open?"

"Koopman wat kost dit?"

dorpsvernieuwing opende

MULTIFUNKTIONELE ACCOMMODATIE, OPBAARRUIMTE

De Voorbereidingsgroep vordert gestaag met de ontwikkeling van een plan voor een multifunktionele accommodatie.

Aan deze Voorbereidingsgroep nemen deel:

- Dorpsvernieuwingcommissie Opende: dhr. A. Booy (voorzitter), dhr. J. v.d. Harst (secretaris), dhr. P. Claessen (vert. gem. projectgroep).
- Gebouw Eben-Haëzer: dhr. J. Haagsma.
- Vrijzinnig Gebouw: dhr. G. Top.
- Chr. Stichting soc.-cult. werk "De Stjelp": dhr. G. v.d. Veen (bestuur), dhr. J. de Nas (staf).
- Muziekvereniging Crescendo: dhr. Y.v.d. Velde.
- Voetbalvereniging Opende: dhr. S. Nieuwman.
- Volleybalvereniging D.S.O.: mw. J. Jagersma.
- Korfbalvereniging O.K.O.: dhr. M. Eizinga.
- Toneelvereniging: mw. J. Scholte.
- Gymnastiekver. D.A.V.O.: dhr. R. Eisen.
- Peuterspeelzaal: mw. S. Scholten.
- St. Opbouwwerk Z.W.K.: dhr. H. Ruitenbergh.
- Experiment Dorpsvernieuwing Opende: dhr. D. ten Brink.

In overleg met het gemeentebestuur heeft de Voorbereidingsgroep nu medewerking verkregen van architect J. de Graaf uit Groningen. De Voorbereidingsgroep onderzoekt de mogelijkheid van een accommodatie op de plaats van de huidige gymzaal. Het gaat om de volgende zaken:

1. Aanpassing van de gymnastiekzaal tot **sport-zaal**, die ook voor andere evenementen kan worden gebruikt;
2. Enige **ruimten voor sociaal en cultureel gebruik** (De Stjelp, peuterspeelzaal e.d.).

Ook wordt onderzocht of de **gezondheidszorg** in het gebouw kan worden ondergebracht.

De huisarts, de fysiotherapeut en het bestuur van de Groene Kruis-vereniging staan hier positief tegenover.

Wanneer het mogelijk blijkt de Groene Kruis-zorg in Opende-West en Kornhorn te laten

plaatsvinden, dan is het in principe mogelijk in het huidige Groene Kruis-gebouw een **opbaarruimte** te creëren. Uit cijfers van de uitvaartverenigingen blijkt duidelijk, dat er behoefte aan een dergelijke voorziening bestaat. De besturen van de uitvaartverenigingen van Opende en Kornhorn hebben daarom een gezamenlijke werkgroep ingesteld, die hiervoor een plan moet ontwikkelen. De besturen zullen dit plan aan hun leden voorleggen.

De Voorbereidingsgroep zal u informeren over de plannen voor de multifunktionele accommodatie, wanneer deze in een definitief stadium komen.

BIBLIOTHEEKVOORZIENING OPENDE

Met ingang van dinsdag 20 september is het INFORMATIEPUNT geopend.

In het gebouw van de peuterspeelzaal (Drachtsterweg 14) is een documentatie-afdeling ingericht. Er staan verschillende encyclopedieën en diverse naslagwerken, die u kunt gebruiken voor school, hobby, gezin e.d. U kunt er informatie opzoeken over geschiedenis, godsdienst, muziek, flora, aardrijkskunde, gezin, gezondheid, literatuur etc. etc.

Er zijn acht vrijwilligsters uit het dorp, die bij toerbeurt voor u klaar staan om u met raad en daad te helpen.

Ook kunt u er even rustig gaan zitten om tijdschriften te bekijken (Ariadne, Consumenten-gids, Taptoe e.d.) of om aantekeningen te maken. Scholieren kunnen er terecht voor hun werkstukken, literatuuruittreksels en zo meer. Het INFORMATIEPUNT is een aanvulling op

Voor een hartige hap

naar:

CAFÉ — RESTAURANT — ANNEX SNACKBAR

sportzicht

NIUW: NU OOK VERS EN OVERHEERLIJK SOFT ICE

B.J. Lagerwaard en Zoon

MAANDAGS GESLOTEN

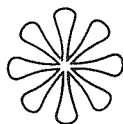
Provincialeweg 66, Opende - Telefoon 05946—9954

BAR - DANCING - DISCOTHEEK

„De Lauwers”

Op de grens van Friesland en Groningen
waar het gezellig vertoeven is voor jong en oud

Provincialeweg 2
Opende
Tel. 05946 - 9053

de bibliobus. In voorkomende gevallen kunt u uw bij de bus aangevraagde boeken bij het INFORMATIEPUNT afhalen of daar weer inleveren. U moet dan wel even uw pasje achterlaten bij de vrijwilligsters.

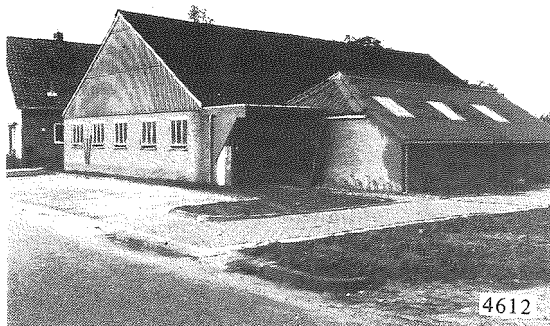
De **openingstijden** van het INFORMATIEPUNT zijn als volgt:
dinsdagmiddag: van 2 tot 3 uur (14.00-15.00)
dinsdagavond: van half 7 tot half 8 (18.30-19.30) en donderdagavond van half 7 tot half 8 (18.30-19.30 uur).

De vrijwilligsters en de Dorpsvernieuwingcommissie Opende hopen, dat vele Opendenaren hun weg naar het INFORMATIEPUNT zullen vinden.

Wat de **bibliobus** betreft zet de commissie het overleg met het gemeentebestuur voort over uitbreiding van de uitleentijd. Er is de commissie veel aan gelegen ook een avonduitlening van de bus te realiseren.

AKTIVITEITENCENTRUM

De verbouwing en inrichting van het Aktivitei-

tencentrum voor mensen zonder werk nadert zijn voltooiing.

Dankzij de inzet van vrijwilligers en met medewerking van diverse instanties kon dit centrum worden gerealiseerd.

De officiële opening vindt plaats op zaterdag 26 november. U bent dan van harte welkom om het Aktiviteitscentrum te bezichtigen en u te informeren over de mogelijkheden.

In de volgende Keuvelaar zullen wij uitvoerig op dit onderwerp ingaan.

"Uit Vriendschap"
speelt
traditiegetrouw
er vrolijk op los.

Meester Kompaan
als gastdirigent
van
"Uit Vriendschap"

UITSLAGEN FLORALIAFEEST "HET KOMPAS"

Hieronder vermelden wij, zoals in het vorige nummer is beloofd, de volledige uitslagenlijst van het floraliafeest van de openbare school „Het Kompas”.

Een foto-impressie geeft duidelijk aan, dat zowel jong als oud zich deze avond uitstekend hebben vermaakt.

PDs.

Zonnebloemen:

1. Foekje de Haan 5.34 m.
2. Jan de Haan 4.90 m.
3. Peter Vlastuin 3.02 m.

Geraniums kleuterschool:

1. Gosse Meier
2. Willem Boetje
3. Kleuterklas Juf Froukje

Geraniums klas 1:

1. Peter Spa
2. Peter Vlastuin
3. Daniël van der Meulen

Begonia's klas 2:

1. Ruurd Frankes
2. René Westgeest
Yvonne Wassenaar
Durkje van der Molen

Begonia's klas 3:

1. Annemarie Spa
2. Rommie Notenbomer
3. Josefien Eizinga

Colëus klas 4:

1. Gerard van Dellen
2. Anne Veenstra
3. Hillie van der Woude

Colëus klas 5:

1. Bartele Kiestra
2. Jacob Otto Louwes
3. Herman de Wit

Vlijtig Liesje klas 6:

1. Roelof Wassenaar
2. Ieno Frankes

Vlijtig Liesje klas 6 (vorig jaar):

1. Betty Grupstra
2. Herman Weening

Bloemstukjes:

1. Rennie Buitkamp
2. Hielkje van Dellen
3. Mevr. F. van der Meulen

Colëus:

1. Mevr. Venema-v.d. Hoek
2. Mevr. Gjaltema-v.d. Veer
3. Mevr. Eisinga-Booy

De tong
komt bij
het blikgooien
uit de mond.

Eervolle vermelding van bloemstukjes:

Mevr. Wassenaar-Wiersma
Mevr. Buitkamp-v.d. Hoek

Eervolle vermeldingen Colëus:

K. v.d. Meulen
Mevr. Pool-Bruining
Mevr. H. van Dellen
Mevr. de Haan

De fruitmand werd gewonnen door mevr.
Buitkamp-v.d. Hoek.

Mevrouw Bogers stak met 1 lucifer 20 kaarsen aan en mocht als prijs 2 grote kaarsen meenemen.

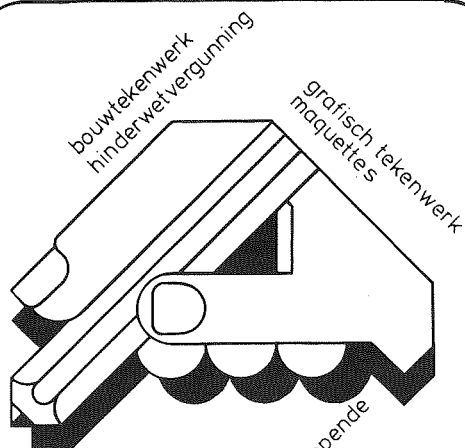
CRESCENDO'S MUZIEKRUBRIEK

Allereerst de uitslag van de verloting. De 1e t/m de 28e prijs zijn gewonnen door:

- 1e prijs nr. 2576 - B. Frankes, Opende.
- 2e prijs nr. 3782 - R. Postma, Grijskerk.
- 3e prijs nr. 3191 - W. Morren, Opende.
- 4e prijs nr. 3687 - O. Bakker, Surhuisterveen.
- 5e prijs nr. 2909 - W. Hofman, Grootegast.
- 6e prijs nr. 2381 - A. Gjaltema, Opende.
- 7e prijs nr. 3731 - J. Klamer, Oldehove.
- 8e prijs nr. 2551 - B. Mulwijk, Opende.
- 9e prijs nr. 2905 - H. Brontsema, Grootegast.
- 10e prijs nr. 3886 - D. Roffel, Surhuisterveen.
- 11e prijs nr. 3102 - G. Halma, Surhuisterveen.
- 12e prijs nr. 3930 - J. Schepers, Bedum.
- 13e prijs nr. 3654 - W. Halma, Surhuisterveen.
- 14e prijs nr. 1733 - L. v.d. Wildt, Oostwold.
- 15e prijs nr. 1557 - A.v.d.Molen, Surh.veen.
- 16e prijs nr. 2570 - F.H. Tolsma, Tunesië.
- 17e prijs nr. 1880 - A. Werkman, Opende.
- 18e prijs nr. 3454 - H. v.d. Tuin, Opende.

- 19e prijs nr. 3654 - W. Halma, Surhuisterveen.
- 20e prijs nr. 1804 - H. Smids, Groningen.
- 21e prijs nr. 2780 - K.J. Wiersma, Surh.veen.
- 22e prijs nr. 2394 - F. Wijma, Opende.
- 23e prijs nr. 1954 - F.H. Tolsma, Tunesië.
- 24e prijs nr. 2970 - G. Mann, Opende.
- 25e prijs nr. 1872 - L. Terpstra, Oostwold.
- 26e prijs nr. 3974 - D. Bouwma, Sebaldeburen.
- 27e prijs nr. 1694 - M. v. Houten, Opende.
- 28e prijs nr. 3342 - E. Alting, Opende.
- 29e prijs nr. 1587 - B.K. Gooyert, Hoogkerk.
- 30e prijs nr. 1669 - T.H.J. Vogels, Hoogkerk.

Zoals u zich waarschijnlijk nog wel zult herinneren werden er in het voorjaar opnames gemaakt door een Duitse camera ploeg van het wielrijdersmuziekkorps verkleed als kaasmeisjes. Uit deze opnames is een reclamespot gemaakt. De reclamespot is bedoeld om de verkoop van Nederlandse zuivelproducten in West-Duitsland te bevorderen. Inmiddels is deze spot reeds een aantal malen uitgezonden.

bouwk. tekenburo
piet claessen
drachtsterweg 36 - 9865vh. opende
tel. 05946 - 9268

Hoofddealer:
**KIP-CARAVANS - CAVALIER en
GOLDSTREAM**

Stacaravans:
SILVERLINE en SUNSEEKER

Vouwaravans:
**SUNRIDER - RANDSTAD KLEPPER en
WIGWAM**

Toercaravans
BERGLAND en GRENSLAND

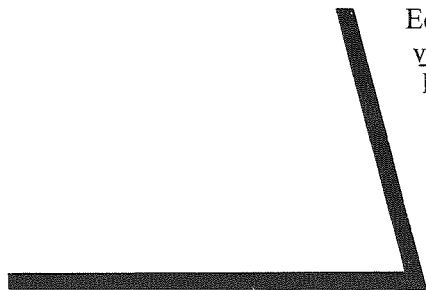
Kampeertenten in alle maten
CONCURRERENDE PRIJZEN!!!

Ook voor alle onderdelen en accessoires!
**OCCASSIONS in ALLE merken sta-,
vouw- en toercaravans vanaf f 1.000,-**

Miedema - Caravans

Marum - Noorderringweg 6 (naast Mercedes) -
Tel. 05944-3011

Opende - Openderweg 30 - Tel. 05946-9414

Een kostuum draag je dagelijks, dus
verdien je iets dagelijks.

ERINGA levert kostuums die perfect
zitten, fraai afkleden en u nergens
belemmeren in uw bewegingsvrijheid.

En is dat geen voorwaarde voor een
kostuum waarin u dagelijks goed
verzorgd en prettig aan het werk
wilt zijn?

ERINGA's

Herenmodes
en Maatkledingbedrijf

OPENDE — Provincialeweg 196

Telefoon 05946 - 9090

Sommige mensen uit Opende hebben verbaasd gekeken naar de duur van deze spot. Opmerkingen als "Heb je voor zo'n klein stukje reclame zoveel tijd nodig voor het opnemen" waren niet van de lucht. Door Crescendo leden en aanhang is ongeveer 10 uur gewerkt voor deze reclame en dat mondt uit in 30 seconden (ongeveer) uitzendtijd. Volgens de tot nu toe bekende inschaalplannen is er dit jaar nog één maal een uitzending van deze reclameboodschap en wel op 22 november 1983, ZDF 2 in het blok van 18.15-18.23. Dan kunt u "Frau Antje's Fahrrad Kapelle" dus bewonderen. Overigens had u gedacht dat het Nederlands Zuivelbureau in Aken voor het maken van zo'n reclame boodschap f 300.000,- moest betalen?

NU OOK RECREATIEVE JUDO IN OPENDE

Met ingang van maandag 7 november a.s. begint in "De Stjelp" aan de Drachtsterweg om acht uur 's avonds een cursus "**recreatieve judo**". Iedereen vanaf plm. 25 jaar kan zich vanaf nu hiervoor opgeven bij P. Wierenga, Provincialeweg 28, Kornhorn (tel. 9285) of J.v.Kam-

men, Drachtsterweg 4, Opende (tel. 9054).

De lessen zullen worden gegeven door de heer Bakker van "Sportschool Bakker" uit Groningen.

U bent, zo laat het bestuur van de Judoclub "De Stjelp" weten, van harte welkom.

Mocht u meer willen weten, dan kunt u terecht bij bovengenoemde bestuursleden. PDs.

F. BROERSMA (CDA) SPREEKT OVER GEMEENTEPOLITIEK

Het C.D.A. afd. Opende zal op dinsdag 8 november a.s. haar jaarlijkse ledenvergadering houden.

Naast de gebruikelijke mededelingen en notulen, vermeldt de agenda een korte inleiding van de heer F. Broersma uit Stroobos.

De fractievoorzitter van het C.D.A. zal op deze ledenvergadering spreken over het onderwerp **gemeentepolitiek**.

Na de pauze zal een forum, gevormd door de inleider en enkele raadsleden, discussiëren met en vragen beantwoorden van het publiek.

Deze avond zal worden gehouden in het verenigingsgebouw "Eben Ha-ezer" en begint om 20.00 uur. PDs.

Collecte

De collecte die eind september begin oktober werd gehouden voor de Nierstichting heeft in Opende het mooie bedrag van f 1.036,35 opgebracht.

De organisatoren laten weten, dat zij alle gulle gevers daarvoor dankbaar zijn, maar ook de 26 collectanten die dit bedrag hebben opgehaald.

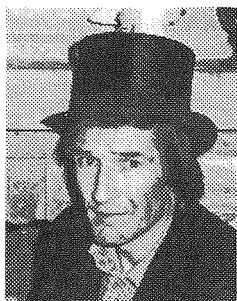
PDs.

De redactie vergadert weer op maandagavond 7 november a.s. om acht uur bij de familie K. van der Meulen, Hetsmastraat 20.

Kopy voor het november-nummer graag vóór of op die datum inleveren.

De volgende Keuvelaar verschijnt ijs en weder dienende op vrijdag 25 november a.s.

**NEEM
GEEN
RISICO !**

Laat uw schoorsteen vakkundig elektrisch en stofvrij vegen

(meer dan 10 jaar ervaring)

Heeft u een open haard, dan is het noodzakelijk dat u
die minstens 1 x per jaar laat vegen.

(Zie uw verzekeringspolis)

Belangrijk zijn ook afvoerkanalen van de C.V.
en badkamer.

Schoorsteenveegbedrijf

*ERKEND DOOR
GASBEDRIJF EN BRANDWEER*

Ingeschreven bij de
Kamer van Koophandel

**J. MIJNDERS
OPENDE**

Telefoon 05122-1789

2 HEREN RACE
2 HEREN TRIM
1 DAMES TRIM
3 HEREN SPORT
7 DAMES SPORT
1 DAMES GAZELLE met trommelrem
2 DAMES LAGE INSTAP

1 JONGENS	10 - 12 jaar
1 MEISLES	10 - 12 jaar
2 JONGENS	8 - 10 jaar
2 MEISJES	8 - 10 jaar
2 MEISJES	6 - 8 jaar
1 CROSS FIETS	6 - 12 jaar

Voor een goede gebr. FIETS met garantie naar

Bekkema Rijwielverhuur

Kolonieweg 6 — OPENDE

Tel. 05946-9438

Roel Huisman
biedt juf
Tytsia van
de Chr.
Kleuterschool
"De Zonnestraal"
een exemplaar
van het boekje
"Omtrent
Sint Maarten"
aan.

Omtrent Sint Maarten

Over enkele dagen is het weer zover: grote groepen kinderen zullen, voorzien van al dan niet zelfgemaakte lampions, weer luidkeels zingend door de straten trekken.

Sint Maarten is in aantocht.

De kleuters op de kleuterscholen zijn al druk in de weer met het maken van hun lampion en de winkeliers hebben weer grote hoeveelheden snoep etc. ingeslagen.

Wie was eigenlijk Sint Maarten?

In het kader van dit kinderfeest heeft Drukkerij Marwo uit Opende een door Annie de Wit (46) geschreven boekje uitgegeven die als titel meekreeg: "Omtrent Sint Maarten".

Het 64 pagina's tellende boekje gaat ondermeer over de geschiedenis van Sint Maarten, ook wel Sint Martinus genoemd.

Verder telt het boekje een bonte verzameling van oude en nieuwe liedjes, hoe maak ik zelf lampions en een vijftal korte verhalen, rijk geïllustreerd met tekeningen van Alize Brouwer uit Bergum.

Het boekje is zeer geschikt voor kinderen en hun ouders, maar ook vanuit het onderwijs is reeds belangstelling getoond.

Direkteur Roel Huisman van de Marwo bood onlangs de beide kleuterscholen in Opende

een exemplaar aan.

In Visvliet, de woonplaats van de schrijfster, werd op 17 oktober j.l. het eerste exemplaar uitgereikt aan de burgemeester van Grijpskerk, de heer W.J. de Graaf.

Het boekje, dat in een beperkte oplage is verschenen, geeft het Sint Maartenfeest meer inhoud.

Het kost slechts f 9,95 en is in Opende verkrijgbaar in de SRV-wagen van Henk Koop, bij Drukkerij Marwo in Opende-Zuid en bij Poul Delhaas, Hetsmastraat 9.

PDs.

GEMEENTE GROOTEGAST Burgerlijke stand

MAAND
SEPTEMBER

Geboren: Tunnis, z. van A. Eilander en van C. A. van der Kooij, Opende; Jouke Riemer, z. van R. Bosma en van T. Veenstra, Opende.

Gehuwd: geen.

Overleden: P. van Eik, 73 jr., gehuwd met: A. Wobbes, Opende; P.B. Brandsma, 91 jr., Opende; W. van der Vinne, 72 jr., gehuwd met: J. Senneker, Opende; W. van der Vlucht, 76 jr., gehuwd met: M. van der Vlucht, Opende; W. van der Heide, 78 jr., Opende; G. Kuipers, 87 jr., gehuwd geweest met: P. Dalmolen, Opende.

- 1e week **SLAGROOMTAART**
van f 5,50 nu f 4,00
- 2e week **APPELTAART**
van f 5,50 nu f 4,50
- 3e week **ROOMBOTERCAKE**
van f 4,00 nu f 3,25
- 4e week **TOMPOEZEN**
van f 5,00 voor f 4,00

Van uw echte
voetwarme
Bakker

J. A. IJkema
Provincialeweg 71 - Opende
Tel. 05946-9180

NIEUW !!!

Handverwarmers

in uw zak te dragen
en u heeft nooit last
van koude handen.

ook ideaal voor
rugklachten.

de prijs is

f 15,00

ERINGA' S

HEREMODES EN
MAATKLEDINGBEDRIJF OPENDE
TEL. 05946 - 9090

CAFÉ JAN BOS
Parkweg 5 — Opende-zuid
telefoon 9236

DANSEN OP

12 november
3 december
25 december

Aanvang

20.30 uur

Gerhard Bos stelde zijn publiek niet teleur

De voor het eerst in Opende georganiseerde grasbaanraces zijn, mede door de slechte weersomstandigheden, wat de opkomst van het publiek betreft, teleurstellend geweest: slechts 184 betalende bezoekers passeerden de kassa. Sportief gezien was het wel een geslaagde dag. De organisatie verliep vrijwel vlekkeloos, er gebeurden geen noemenswaardige ongelukken op een enkele valpartij na, die gelukkig allemaal zonder kwetsuren afliepen.

Een verdienste van de organiserende vereniging M.C.O.O. uit Opende die daarop tevreden terug kan kijken.

Sportief gezien was het de dag voor Gerhard Bos, de 11-jarige zoon van café-eigenaar Jan Bos, die achter zijn ouderlijk huis op het land van Harm Louwes op overtuigende wijze en met veel machtsvertoon alle drie manches op zijn naam bracht en daarmee terecht eerste werd in de klasse Mini A 50 cc.

De overige plaatselijke favorieten stelden enigszins teleur, alleen Harry Pool wist het erepodium te halen.

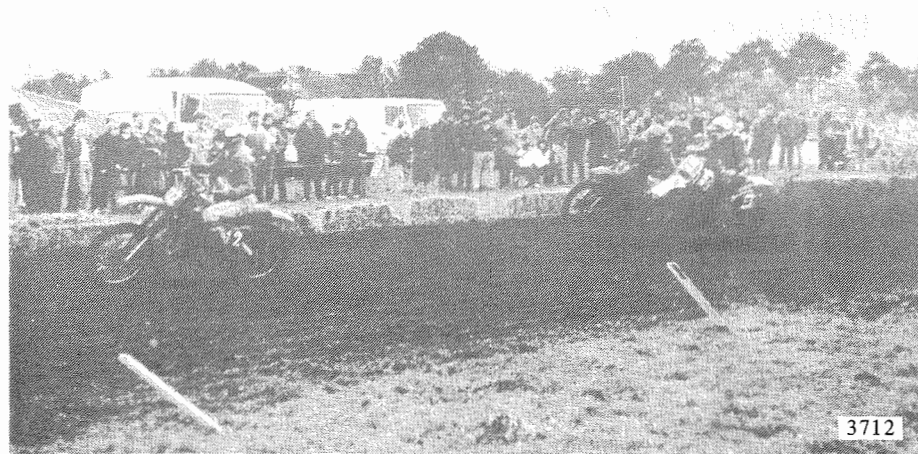
Hij werd niet onverdienstelijk derde in de klasse 125cc voor B-junioren.

De wedstrijden werden verreden onder auspiciën van de motororganisatie "De Dwerg" en telden mee voor het Nederlands kampioenschap.

PDs.

Met de bloemen en de beker triomfantelijk hoog in de lucht staat Gerhard Bos op de hoogste trede van het erepodium.

De onder nummer 19 rijdende Andre Kompaan probeert hier in de buitenbocht iemand te passeren. Evenals voor zijn mede-plaatsgenoten met uitzondering van Gerhard Bos en Harry Pool, was voor hem geen ereplaats weggelegd.

Kamperen in rust en ruimte, water en zand bij de hand.

In Opende (Gr.) ligt het
Vakantiepark 't Strandheem.

Midden in het rustige recreatiegebied De Parken.
Fantastisch voor fietstochten dwars door de natuur,
fietsen volop te huur.

Zoals de naam Strandheem al zegt: er is strand.
Aan een grote, schone plas, heerlijk voor pootjebaders,
zwemmers en windsurfers.

Verder vindt u in ons Vakantiepark een grote speeltuin,
een peutertuintje, een sport- en speelweide, een
midgetgolfbaan, een Toko en een
Taveerne.

Ruime plaatsen voor tent en
caravan met elektra-
aansluiting en eventueel
komfortkabine.

**'n ideale camping
voor het hele gezin**

Bel 05946—9555 voor folder en/of reserveringen.

Parkweg 2
9865 VP Opende (Gr.)
Tel. 05946-9555

**Vakantiepark
't Strandheem**

**Op de groene grens van Groningen,
Friesland, Drente.**

Praat ook eens met de Rabobank over uw verzekeringen.

Iedereen is wel ergens voor verzekerd. U dus ook. Klopt het allemaal nog. Want als er iets niet klopt, merkt u dat meestal te laat.

Vraag daarom eens naar ons testboekje 'Zeker voor Onzeker'. Het ligt voor u klaar.

Rabobank
Voor een verzekerder gevoel.

"GROOTEGAST - OLDEKERK"

